

EGE ZEYTİN VE
ZEYTİNYAĞI
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ
2023-2024 DÖNEMİ
ÇALIŞMA RAPORU

NİSAN 2024

İÇİNDEKİLER

BAŞKAN'IN MESAJI	3
YÖNETİM KURULU	4
DENETİM KURULU	4
I. TÜRKİYE GENELİ İHRACAT RAKAMLARI.....	5
II. TÜRKİYE ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ	6
III. ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATI.....	8
3.1. ZEYTİNYAĞI İHRACATI	8
3.2. SOFRALIK ZEYTİN İHRACATI.....	13
IV. 2023/24 SEZONU ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN İHRAÇ POLİTİKALARI	188
V. EİB GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER.....	277
VI. BİRLİĞİMİZ 2024-2025 İŞ PROGRAMI.....	37
VII. BASINDA EGE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ.....	39

BAŞKAN'IN MESAJI

Değerli Üyelerimiz,

2023/24 alışma döneminde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerin önemli bir kısmını içeren alışma Raporumuz sizlere sunulmak üzere hazırlanmıştır. Yönetim Kurulumuzca geçtiğimiz yılda sektörümüzün gelişimi için attığımız adımları ve hedeflerimizi 2023 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda hep birlikte değerlendireceğiz.

Göreve geldiğimiz 11 Nisan 2014 tarihinden bu yana, sektrmzde iş birliği ve ortak hareket etme anlayışını güçlendirmeyi ve tüm bileşenlerle uyum içinde çalışmayı hedefledik. Bu vizyonla, katıldığımız her toplantı ve gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerde sektrmzn ortak çıkarlarını gözetmeye zen gösterdik.

Sorunları sektrmzn tüm paydaşlarıyla uzlaşarak çözme, sektr kucaklayıcı projelere odaklanma ve sürdürülebilir üretim ve ihracatı destekleme amacıyla çaba harcadık ve bu yönde ilerlemeye devam ediyoruz.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği olarak, yeni pazarlar edinmek ve mevcut pazarlardaki konumumuzu korumak için ihracat iade tutarlarının artırılması, üreticilere yönelik desteklerin güçlendirilmesi ve hedef pazarlara yönelik stratejilerin geliştirilmesi için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Ayrıca, dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına getirilen kısıtlamaların kaldırılmasına yönelik çalışmalarımızı da sürdürüyor ve ilgili Bakanlıklarımız nezdinde bu yönde girişimlerde bulunmaya devam ediyoruz.

Üretimdeki artışın ihracatı da beraberinde getireceğine inanarak, üreticiye de olabildiğince destek olmayı hedeflemekte ve üreticimizin destek taleplerini Bakanlıklar ve resm kurumlara ulaştırmada köprü görevini stlenmekteyiz.

Çalışma raporumuzda, 2023/24 döneminde gerçekleştirdiğimiz çalışmaların yanı sıra ülkemiz ve dünya genelindeki üretim ve ihracat istatistiklerine de yer vermiş bulunmaktayız.

Çalışmalarımızda lkemiz ve sektörümüzü açısından en olumlu sonuçların alınabilmesi için bizlere görüş ve nerileri ile yön veren siz değerli üyelerimiz ile Genel Sekreterlik personelimize bu vesile ile teşekkür ederiz.

2024 yılının, sektörümüzü ve ülkemiz için başarılarla dolu, verimli ve mutlu bir yıl olmasını temenni ederiz.

Saygılarımla,

**Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Adına,
Davut ER
Yönetim Kurulu Başkanı**

YÖNETİM KURULU

Davut ER
Başkan

Mehmet Emre UYGUN
Başkan Yardımcısı

Mehmet Kadri GÜNDEŞ
Başkan Yardımcısı

Mehmet Şafi TUNÇ
Muhasip Üye

Aysun ARAS
Üye

Ayhan BAKAN
Üye

Rahmi BALSARI
Üye

Levent BİLGİNOĞULLARI
Üye

Aykut EKER
Üye

İsmail SELÇUK
Üye

S. Güngör ŞARMAN
Üye

DENETİM KURULU

Hüsniye Burcu ALKIN
Üye

Yusuf DEVİM
Üye

Mehmet Ekin FIRINCIOĞULLARI
Üye

GİRİŞ

BÖLÜM I

TÜRKİYE GENELİ İHRACAT RAKAMLARI

Tablo 1 - Türkiye Geneli Sektörel Bazda İhracat (1000 ABD Doları)

SEKTÖRLER	2022	2023	Değişim ('23/'22)	Pay(23) (%)
I. TARIM	34.212.780	35.164.253	2,8	15,9
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	21.714.165	23.693.611	9,1	10,7
Zeytin ve Zeytinyağı	495.463	871.666	75,9	0,4
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	4.063.581	3.486.857	-14,2	1,6
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	8.435.035	7.983.785	-5,3	3,6
II. SANAYİ	185.694.252	180.818.623	-2,6	81,5
III. MADENCİLİK	6.455.096	5.748.304	-10,9	2,6
T O P L A M (TİM*)	226.362.127	221.731.180	-2,0	100,0
İhracatçı Birlikleri Kaydımdan Muaf İhr.	27.807.620	34.077.742	22,5	13,3
GENEL İHRACAT TOPLAMI	254.169.748	255.808.922	0,6	100,0

Tablo 1’de İhracatçı Birlikleri kayıtları bazındaki Türkiye geneli sektörel ihracat rakamlarını incelediğimizde 2023 yılında bir önceki yıla göre tüm sektörlerdeki toplam ihracatımız %0,6 artışla 255 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, Tarım sektörü ihracatımız %2,8 artışla 35 milyar \$ iken, sanayi sektöründe %2 düşüş ile 180,8 milyar \$, Maden sektöründe ise %10 düşüş ile 5,7 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Zeytin ve zeytinyağı sektörü, 2023 yılı itibari ile ihracatını geçen yıla göre %75,9 artışla 871,6 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

BÖLÜM II

TÜRKİYE ZEYTİNYAĞI VE SOFRALIK ZEYTİN ÜRETİMİ

2.1. 2022-2023 SEZONU TÜRKİYE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verdiği yetki doğrultusunda Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) koordinatörlüğünde yapılan 2023–2024 sezonu zeytin ve zeytinyağı rekoltesi tespit çalışmaları sonucunda aşağıdaki tespitlerde bulunulmuştur.

Her yıl olduğu gibi Ülkemizin en büyük zeytin üreticisi 16 ilimizde olmak üzere, buldukları coğrafi bölgeler dikkate alınarak Kuzey Ege, Orta Ege, Güney Ege ve Akdeniz-Güneydoğu Bölgelerinde çalışma yapmak üzere 4 farklı Heyet oluşturulmuştur. Heyet Çalışmalarının; (18-24) Eylül 2023 tarihleri arasında 1-) Kuzey Ege-Marmara, 2-) Güney Ege, 3-) Manisa-İzmir eksenindeki Orta Ege ile 4-) Akdeniz ve Güney Doğu Anadolu bölgeleri olmak üzere dört farklı bölgede tespit çalışmalarının eş zamanlı gerçekleştirilmesi uygun görülmüştür. “Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti ve Çalışma Programı” çerçevesinde çalışmalar belirlenen tarihlerde ve Eylül ayı içerisinde tamamlanmış ve yapılan tetkikler sonucu aşağıdaki 2023/2024 Üretim Sezonu Sofralık Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti Raporu hazırlanmıştır.

TABLO 2: UZZK TÜRKİYE 2023/2024 ÜRETİM SEZONU SOFRALIK ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Yemekliğe Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
BURSA	11.821.918	157.962	10,2	120.129	92.189	27.941	4.902	5,7
ÇANAKKALE	5.140.722	442.116	10,8	55.520	14.837	40.683	7.265	5,6
BALIKESİR	11.692.133	685.689	13,0	152.307	30.570	121.736	21.334	5,7
İZMİR	18.260.465	4.869.841	11,2	204.828	27.614	177.214	31.645	5,6
MANİSA	24.298.123	6.209.955	10,8	262.439	137.875	124.564	22.648	5,5
AYDIN	22.589.319	2.622.262	4,8	109.210	26.449	82.761	14.779	5,6
MUĞLA	18.042.891	2.557.432	2,9	52.543	3.600	48.943	8.890	5,5
ADANA	3.047.117	346.500	7,9	23.950	4.000	19.950	3.500	5,7
ANTALYA	5.039.595	862.090	8,0	40.300	5.000	35.300	6.000	5,9
GAZİANTEP	9.224.929	1.190.981	5,0	46.125	2.254	43.871	7.890	5,6
HATAY	14.200.233	2.840.536	12,0	170.579	45.079	125.500	22.786	5,5
KAHRAMANMARAŞ	1.537.200	1.534.840	14,4	22.100	2.500	19.600	3.500	5,6
KİLİS	3.286.389	587.674	14,3	46.900	1.000	45.900	8.500	5,4
MERSİN	10.507.530	3.137.542	10,0	105.075	52.592	52.483	9.398	5,6
OSMANİYE	4.597.099	832.207	6,2	28.400	6.000	22.400	4.000	5,6
ADIYAMAN *	573.600	167.800	15,0	8.604	43	8.561	1.427	6,0
ANKARA*	100	9.100	10,0	1	1	0	0	0,0
ARTVİN*	24.120	9.055	24,8	598	272	326	74	4,4
BARTIN*	420	2.202	0,0	0	0	0	0	0,0
BİLECİK*	321.055	38.923	10,7	3.442	2.912	530	124	4,3
BURDUR*	147.616	54.348	7,4	1.091	821	270	48	5,6
DENİZLİ*	1.683.886	813.245	14,4	24.310	9.831	14.479	2.896	5,0
DİYARBAKIR*	2.800	5.806	4,8	14	5	9	2	5,0
EDİRNE*	150	56.000	15,3	2	0	2	0,5	5,0
ESKİŞEHİR*	24.360	59.830	4,5	109	57	52	9	6,0
ISPARTA*	32.215	13.755	21,9	706	425	281	62	4,5
KARAMAN*	527.035	174.287	14,9	7.837	1.561	6.276	1.255	5,0
KASTAMONU*	1.780	250	4,0	7	7	0	0	0,0
KOCAELİ*	31.550	3.275	5,8	183	61	122	20	6,0
MARDİN *	466.453	298.759	8,0	3.720	3.290	430	86	5,0
ORDU*	1.200	400	6,8	8	8	0	0	0,0
SAKARYA*	394.920	40.225	11,9	4.683	3.609	1.074	215	5,0
SAMSUN*	13.410	17.925	3,1	42	42	0	0	0,0
SİNOP*	33.022	6.915	8,0	265	265	0	0	0,0
ŞANLIURFA*	1.456.891	480.488	7,3	10.581	2.168	8.413	1.683	5,0
ŞİRNAK*	22.095	47.835	8,9	196	19	178	36	5,0
TEKİRDAĞ	968.866	76.815	4,1	3.969	3.920	49	10	5,0
TOKAT*	1.600	1.950	3,0	5	5	0	0	0,0
TRABZON*	63.300	7.204	7,1	449	449	0	0	0,0
UŞAK*	16.812	14.390	6,9	115	13	102	17	6,0
YALOVA*	775.743	101.421	11,2	8.661	8.661	0	0	0,0
TOPLAM	170.870.662	31.379.830	8,9	1.520.000	490.000	1.030.000	185.000	5,6

BÖLÜM III

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHRACATI

3.1. ZEYTİNYAĞI İHRACATI

Geride bıraktığımız 2022/2023 sezonunun tamamında (01.11.2022-31.10.2023 dönemi) Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız 146 bin 886 ton olarak gerçekleşmiş, bu miktara karşılık 709 milyon ABD \$ tutarında döviz geliri elde edilmiştir. Bu rakamlar bir önceki sezonda (2021/2022) 51 bin ton zeytinyağı ihracat miktarı ve 181 milyon ABD \$ tutarı olarak gerçekleşmiştir. 2022/2023 sezonunda Türkiye genelinde toplam 136 ülkeye ve 1 serbest bölgeye zeytinyağı ihracatı yapılmıştır. Bu ülkeler arasında **İspanya, ABD, İtalya, Japonya** ve **S. Arabistan** tutar bakımından en çok ihracat yapılan ülkeler olarak ilk sıralarda yer almaktadır.

Tablo 3: Son İki Sezon Zeytinyağı İhracatımız

ÜLKE ADI	01.11.2021 - 31.10.2022 MİKTAR (KG)	01.11.2021 - 31.10.2022 TUTAR (\$)	01.11.2022- 31.10.2023 MİKTAR (KG)	01.11.2022 - 31.10.2023 TUTAR (\$)	MİKTAR DEĞİŞİM %	TUTAR DEĞİŞİM %
İSPANYA	7.439.070	24.208.679	69.598.339	331.421.281	836	1269
ABD	21.934.396	75.083.058	40.759.025	194.528.041	86	159
İTALYA	375.600	1.214.087	10.282.461	46.954.172	2638	3767
JAPONYA	4.437.941	17.524.757	5.036.926	28.178.161	13	61
SUUDİ ARABİSTAN	3.073.033	9.996.031	3.951.518	19.163.062	29	92
İSRAİL	1.759.781	4.552.050	2.647.029	12.916.441	50	184
FAS	192.000	666.121	2.193.838	11.307.750	1043	1598
MERSİN SER. BÖLGE	3.602.018	8.552.738	3.231.260	9.667.727	-10	13
KANADA	1.304.824	5.047.082	1.454.822	8.164.575	11	62
RUSYA FED.	578.162	2.341.152	1.150.023	6.498.030	99	178
ARA TOPLAM	44.696.826	149.185.754	140.305.241	668.799.240	214	348
DİĞERLERİ	13.574.718	52.305.918	10.313.743	55.059.369	-24	5
TOPLAM	58.271.543	201.491.672	150.618.984	723.858.609	158	259

Geride bıraktığımız son iki sezonu karşılaştırmalı olarak incelediğimizde, zeytinyağı ihracatımızın miktarda %158 ve değerinde %259 oranında arttığını görmekteyiz. Birim ihrac fiyatı ortalaması ise 3,46 ABD dolarından 4,81 ABD dolara yükselmiştir.

Aşağıda yer alan Tablo 4'te Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımızın 2017/2018 sezonundan itibaren tiplerine göre dağılımı sunulmaktadır. Tablodan da görülebileceği üzere toplam zeytinyağı ihracatımızın yarısından fazlasını sızma zeytinyağı oluşturmaktadır.

Tablo 4: Sezonlar itibariyle Tiplerine Göre Türkiye Geneli Zeytinyağı İhracatı

SEZON	TİP	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)	\$/KG.	% MİKTAR PAYI
2017/2018	Sızma	29.411.450	121.216.189	4,12	44%
	Naturel 1.	7.762.728	26.720.414	3,44	11%
	Rafine	21.407.777	79.188.499	3,70	32%
	Riviera	7.506.504	27.729.932	3,69	11%
	TOPLAM	66.088.459	254.855.034	3,86	100%
2018/2019	Sızma	19.348.822	66.794.206	3,45	37%
	Naturel 1.	9.846.241	24.020.130	2,43	19%
	Rafine	18.539.986	42.937.212	2,31	35%
	Riviera	4.507.938	12.310.467	2,73	9%
	TOPLAM	52.242.987	146.062.015	2,79	100%
2019/2020	Sızma	12.929.812	43.223.443	3,34	39%
	Naturel 1.	10.263.981	20.738.651	2,02	19%
	Rafine	17.679.628	35.452.933	2,01	32%
	Riviera	4.518.281	10.830.655	2,40	10%
	TOPLAM	45.391.702	110.245.682	2,43	100%
2020/2021	Sızma	21.124.789	69.635.317	3,30	52%
	Naturel 1.	5.671.209	15.625.779	2,76	12%
	Rafine	13.142.124	36.720.900	2,79	27%
	Riviera	4.083.982	12.895.593	3,16	10%
	TOPLAM	44.022.103	134.877.590	3,06	100%
2021/2022	Sızma	29.362.218,72	105.083.162,07	3,58	50%
	Naturel 1.	3.911.616,37	12.228.241,05	3,13	7%
	Rafine	20.856.349,13	69.708.078,73	3,34	36%
	Riviera	4.141.359,17	14.472.190,25	3,49	7%
	TOPLAM	58.271.543,39	201.491.672,10	3,46	100%
2022/2023	Sızma	65.131.304,48	331.717.780,33	5,09	43%
	Naturel 1.	31.009.881,73	139.932.003,86	4,51	21%
	Rafine	40.609.055,70	183.796.956,93	4,53	27%
	Riviera	13.868.742,46	68.411.868,05	4,93	9%
	TOPLAM	150.618.984,37	723.858.609,17	4,81	100%
2023/2024*	Sızma	12.707.684	107.109.755	8,43	41%
	Naturel 1.	8.233.218	52.992.749	6,44	27%
	Rafine	3.895.736	29.316.107	7,53	13%
	Riviera	6.197.103	39.212.307	6,33	20%
	TOPLAM	31.033.742	228.630.918	7,37	100%

*1 Kasım 2023 – 31 Mart 2024 itibariyle

Tablo 5'te, 2017/2018 sezonundan itibaren Türkiye geneli zeytinyağı ihracatının ambalajlara göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 5: Sezonlar İtibariyle Ambalajlarına Göre Zeytinyağı İhracatımız

SEZON	AMBALAJ ŞEKLİ	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	\$/TON
2017/2018	Dökme	35.848.598	131.489.175	3,67
	Varilli	8.536.729	30.639.777	3,59
	Kutulu	21.725.160	92.781.110	4,27
	TOPLAM	66.110.487	254.910.062	3,86
2018/2019	Dökme	25.661.462	57.779.927	2,25
	Varilli	5.849.552	15.426.490	2,64
	Kutulu	20.731.974	72.856.713	3,51
	TOPLAM	52.242.988	146.063.131	2,80
2019/2020	Dökme	21.994.176	42.025.243	1,91
	Varilli	2.360.398	5.219.256	2,21
	Kutulu	21.034.608	62.994.292	2,99
	TOPLAM	45.389.182	110.238.792	2,43
2020/2021	Dökme	19.538.459	53.515.886	2,74
	Varilli	2.578.714	7.695.642	2,98
	Kutulu	21.905.477	73.667.663	3,36
	TOPLAM	44.022.649	134.879.191	3,06
2021/2022	Dökme	26.545.495	85.417.340	3,22
	Varilli	2.741.388	8.507.246	3,10
	Kutulu	28.984.660	107.567.086	3,71
	TOPLAM	58.271.543	201.491.672	3,46
2022/2023	Dökme	106.824.529	489.985.414	4,59
	Varilli	9.284.897	46.326.922	4,99
	Kutulu	34.509.559	187.546.273	5,43
	TOPLAM	150.618.984	723.858.609	4,81
2023/2024*	Dökme	0	0	0,00
	Kutulu	31.033.742	228.630.918	7,37
	TOPLAM	31.033.742	228.630.918	7,37

*1 Kasım 2023- 31 Mart 2024 itibariyle

Tablo 6 ve 7’de, başlıca üretici ülkelerin gerçekleştirdikleri zeytinyağı üretim ve ihracat verileri sunulmaktadır. Tabloya genel bir bakışta İspanya’nın tüm dönemlerde üretim miktarı açısından açık ara önde yer aldığı anlaşılmakta ancak 2022/23 sezonunda yaşanan kuraklık nedeniyle üretiminde %50’ye varan bir düşüş olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Başlıca Üretici Ülkelerin Zeytinyağı Üretimi (bin ton)

ÜLKELER	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
İSPANYA	1.789,90	1.125,30	1.389,00	1.491,50	780
TÜRKİYE	193,5	230	193,5	235	380
YUNANİSTAN	185	275	275	232	350
İTALYA	173,6	366,5	273,5	329	235
TUNUS	140	440	140	240	180
FAS	200	145	160	200	156
SURİYE	154	118	143	105,5	134,5
PORTEKİZ	100,3	140,5	100	206,2	125
CEZAYİR	97	126	70,5	91	81
MISIR	41	40	38	20	40
ARJANTİN	28	30	30	33	28
ÜRDÜN	21	34,5	23,5	25,5	27,5
AVUSTRALYA	20	8,5	23	19,5	24
FİLİSTİN	15	39,5	14,5	17,5	23
ŞİLİ	18,5	22,5	25,5	21	22,5
İSRAİL	14	19	12	12	18
LÜBNAN	17,5	14	15	21,5	17
ARNAVUTLUK	12,5	11,5	13	11,5	15,5
LİBYA	16	17	16,5	16,5	15,5
ABD	16	16	16	15,5	15
TOPLAM DÜNYA	3.304	3.269	3.019,5	3.398	2.729,5

Kaynak: UZK

Dünya’da zeytinyağı üretimi son yıllarda 3 ila 3,3 milyon ton arasında değişmektedir. Avrupa Birliği, en önemli üretici ülke grubudur. İspanya tek başına dünya üretiminin %40-50’sini gerçekleştirmekte olup 2022/23 sezonunda yaşanan kuraklık nedeniyle üretiminde çok büyük bir düşüş gözlenmemektedir. Türkiye, Yunanistan, İtalya, Tunus, Fas ve Suriye diğer önemli üreticilerdir. Sıralama yıldan yıla değişebilmektedir. Bu ülkeler arasında Türkiye artan ağaç varlığı ve yüksek üretim potansiyeli ile geçmiş yıllarda hedeflemiş olduğu ikinciliğe bu sezonda ulaşmıştır.

Tablo 7: Dünya Zeytinyağı İhracatı (Miktar, bin ton)

ÜLKELER	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
İSPANYA	355,8	420,7	464,6	467,5	300
İTALYA	197	214,8	222,6	233,9	185
TUNUS	160	355	205	205	155
TÜRKİYE	55	45	42	58	134
PORTEKİZ	64,9	80,2	76,1	72,7	69,5
FAS	28	10,5	10	28	28
YUNANİSTAN	20,2	20,8	24,5	24,5	28
SURİYE	18	15	18,5	15	24
ARJANTİN	21,5	23	23	27	22
ŞİLİ	12	15,5	13	13	16
ABD	6,5	3,5	4	9	8,5
LÜBNAN	6,5	6,5	5,5	4	6
FİLİSTİN	2,5	8	6	6	5,5
ÜRDÜN	0,5	0,5	4,5	4,5	4
AVUSTURALYA	3	2,5	2	4	3
HOLLANDA	1,8	1,5	1,7	1,9	1,6
FRANSA	2,4	2,3	3,1	3,6	1,3
MISIR	0,5	1	1	1	1
ALMANYA	0,8	0,9	1	0,7	1
BELÇİKA	0,6	0,4	5,7	8,8	0,9
TOPLAM DÜNYA	969	1.240	1.146,50	1.200	1.001,50

Kaynak: UZK

Dünya zeytinyağı ihracatında, AB dışındaki ülkelere olan 300 bin ton civarı ihracatı ile İspanya lider konumundadır. Bu ülkeyi, İtalya, Tunus, Türkiye, Portekiz ve Fas izlemektedir. ABD, Arjantin ve Şili gibi sınırlı düzeyde üretimi olan ülkelerin ihracatları da dikkat çekicidir.

3.2. SOFRALIK ZEYTİN İHRACATI

2021/2022 sezonunda Türkiye genelinde toplam **109 bin** ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık **172 milyon ABD Doları** döviz geliri elde edilmiştir. 2022/2023 sezonunda ise miktar bazında **%8 düşüşle 100 bin ton** sofralık zeytin ihraç edilirken, değer bazında **%7 artışla 184 milyon ABD Doları** döviz geliri elde edilmiştir.

Tablo 8: Önde Gelen Ülkeler Bazında Son 2 Sezon Sofralık Zeytin İhracatımız

ÜLKE ADI	2021/2022		2022/2023		DEĞİŞİM	
	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	Miktar %	Değer %
ALMANYA	14.322.453	35.878.248,08	13.733.519	42.145.431,23	-4	17
IRAK	24.392.392	30.404.464,05	23.807.914	32.608.774,71	-2	7
ROMANYA	23.437.458	28.063.085,33	20.082.141	26.479.146,61	-14	-6
ABD	5.809.685	9.933.072,41	5.473.538	11.091.298,23	-6	12
BULGARİSTAN	7.910.561	9.349.863,24	8.000.744	10.268.244,62	1	10
BİRLEŞİK KRALLIK	1.884.481	4.868.252,08	2.001.307	5.920.837,44	6	22
HOLLANDA	1.612.527	3.857.177,18	1.495.046	3.959.626,28	-7	3
RUSYA FED.	1.057.808	2.164.080,84	1.576.122	3.681.899,73	49	70
S. ARABİSTAN	336.210	553.039,15	1.694.448	3.444.814,47	404	523
FRANSA	1.023.301	2.655.645,24	1.157.369	3.405.313,13	13	28
ARA TOPLAM	81.786.875	127.726.928	79.022.149	143.005.386	-3	12
DİĞERLERİ	27.783.984	44.815.228	21.272.209	41.369.615	-23	-8
TOPLAM	109.570.859	172.542.156,01	100.294.358	184.375.001,41	-8	7

Geride bıraktığımız 2022/2023 sezonu için, ihracat tutarı baz alındığında toplam zeytin ihracatımızda ilk 5 ülkenin Almanya, Irak, Romanya, ABD ve Bulgaristan olarak sıralandığı görülmektedir.

Tablo 9: Son 4 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Sofralık Zeytin İhracatı

	2019/2020			2020/2021			2021/2022			2022/2023		
	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT	MİKTAR (Kg)	TUTAR (\$)	ORT. FİYAT
SİYAH ZEYTİN	65.802.643	112.385.313	1,71	67.069.306	114.159.461	1,70	79.335.790	124.269.554	1,57	75.295.124	137.705.153	1,83
YEŞİL ZEYTİN	18.614.773	33.405.835	1,79	21.304.069	35.830.622	1,68	30.235.068	48.272.602	1,60	25.076.282	46.805.889	1,87
TOPLAM	84.417.417	145.791.148	1,73	88.373.375	149.990.084	1,70	109.570.859	172.542.156	1,57	100.371.406	184.511.042	1,84

Tablo 9’da son 4 sezonda gerçekleşen sofralık zeytin ihracat verileri görülmektedir.

Tablo 10: Son 2 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Siyah Zeytin İhracatı

ÜLKE ADI	01.10.2021-30.09.2022 Miktar (kg)	01.10.2021-30.09.2022 Değer (\$)	Ortalama Fiyat (\$/KG)	01.10.2022-30.09.2023 Miktar (kg)	01.10.2022-30.09.2023 Değer (\$)	Ortalama Fiyat (\$/KG)
ALMANYA	10.606.314	27.482.852,72	2,59	10.356.151	33.430.973,79	3,23
ROMANYA	21.804.926	25.754.640,13	1,18	18.728.975	24.321.191,30	1,30
IRAK	17.546.094	21.867.052,27	1,25	17.318.601	23.465.813,65	1,35
BULGARİSTAN	7.503.317	8.686.072,01	1,16	7.679.074	9.629.645,85	1,25
ABD	3.969.295	6.929.873,58	1,75	3.717.299	7.825.032,45	2,11
BİRLEŞİK KRALLIK	1.201.839	3.097.142,15	2,58	1.282.542	3.827.124,31	2,98
HOLLANDA	1.193.968	3.000.023,47	2,51	980.190	2.974.373,00	3,03
FRANSA	798.625	2.138.023,49	2,68	880.600	2.698.643,61	3,06
RUSYA FED.	769.556	1.490.708,01	1,94	1.044.984	2.174.646,07	2,08
KKTC	862.837	1.358.507,46	1,57	853.861	1.804.939,50	2,11
ARA TOPLAM	66.256.771	101.804.895	1,54	62.842.276	112.152.384	1,78
DİĞERLERİ	13.079.020	22.464.658	1,72	12.452.847	25.552.769	2,05
TOPLAM	79.335.790	124.269.553,69	1,57	75.295.124	137.705.152,76	1,83

Geride bıraktığımız 2022/2023 sezonu için, ihracat tutarı baz alındığında siyah zeytin ihracatımızda Tablo 10'da görüldüğü üzere ilk 5 ülkenin Almanya, Romanya, Irak, Bulgaristan ve ABD olarak sıralandığı görülmektedir.

Tablo 11: Son 2 Sezon İtibariyle Türkiye Geneli Yeşil Zeytin İhracatı

ÜLKE ADI	01.10.2021-30.09.2022 Miktar (kg)	01.10.2021-30.09.2022 Değer (\$)	Ortalama Fiyat (\$/KG)	01.10.2022-30.09.2023 Miktar (kg)	01.10.2022-30.09.2023 Değer (\$)	Ortalama Fiyat (\$/KG)
IRAK	6.846.298	8.537.412	1,25	6.489.314	9.142.961	1,41
ALMANYA	3.716.139	8.395.395	2,26	3.377.368	8.714.457	2,58
ABD	1.840.390	3.003.199	1,63	1.756.239	3.266.266	1,86
İSRAİL	4.421.569	4.988.690	1,13	1.845.913	2.410.286	1,31
ROMANYA	1.632.532	2.308.445	1,41	1.353.166	2.157.955	1,59
BİRLEŞİK KRALLIK	682.642	1.771.110	2,59	718.765	2.093.713	2,91
BİR. ARAP EMİR.	1.170.010	1.906.468	1,63	863.719	1.790.351	2,07
SUUDİ ARABİSTAN	184.232	259.634	1,41	961.968	1.788.318	1,86
RUSYA FED.	288.252	673.373	2,34	531.138	1.507.254	2,84
HOLLANDA	418.559	857.154	2,05	514.856	985.253	1,91
ARA TOPLAM	21.200.620	32.700.880	1,54	18.412.447	33.856.814	1,84
DİĞERLERİ	9.034.448	15.571.722	1,72	6.663.835	12.949.075	1,94
TOPLAM	30.235.068	48.272.602	1,60	25.076.282	46.805.889	1,87

Yeşil zeytin ihracatımızda ise, 2022/2023 ihracat sezonunda Tablo 11'de görüldüğü üzere ihracat miktarı bazında ilk 5 sıranın, Irak, Almanya, ABD, İsrail ve Romanya olarak oluştuğu gözlemlenmektedir.

Tablo 12: Sezonlar İtibariyle Türkiye Geneli Siyah Zeytin İhracatımız ve Ortalama İhrac Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2013/2014	64.814.962	107.318.195	1,66
2014/2015	56.513.345	96.963.649	1,72
2015/2016	47.116.235	95.956.097	2,04
2016/2017	47.492.927	89.622.155	1,89
2017/2018	54.825.489	104.378.246	1,90
2018/2019	69.478.373	109.390.180	1,57
2019/2020	65.802.643	112.385.313	1,71
2020/2021	67.069.306	114.159.461	1,70
2021/2022	79.335.790	124.269.554	1,57
2022/2023	75.295.124	137.705.153	1,83
2023/2024*	33.872.835	90.304.893	2,67

*1 Ekim 2023- 31 Mart 2024 Dönemi

Son on sezona ilişkin aşağıda yer alan tablodan genel olarak ihracatçılarımızın yurt dışındaki pazarlarda istikrarlı bir biçimde var olmak için çalıştıkları sonucuna ulaşabiliriz. 2022/23 sezonunda siyah zeytin ihracatımız 137 milyon ABD doları düzeyinde gerçekleşerek rekor seviyeye ulaşmıştır.

Tablo 13: Sezonlar İtibariyle Türkiye Geneli Yeşil Zeytin İhracatımız ve Ortalama İhrac Fiyatları

SEZONLAR	MİKTAR (KG)	TUTAR (\$)	ORTALAMA FİYAT (\$/KG)
2013/2014	14.838.021	29.193.512	1,97
2014/2015	14.961.109	28.650.622	1,92
2015/2016	11.325.169	24.264.122	2,14
2016/2017	10.819.050	20.866.306	1,93
2017/2018	13.107.277	23.001.407	1,75
2018/2019	21.744.398	32.305.160	1,49
2019/2020	18.614.773	33.405.835	1,80
2020/2021	21.304.685	35.895.702	1,68
2021/2022	30.235.068	48.272.602	1,60
2022/2023	25.076.282	46.805.889	1,87
2023/2024*	8.913.360	23.788.191	2,67

*1 Ekim 2023 – 31 Mart 2024 Dönemi

Yeşil zeytin ihracatımızda, periyodisiteye bağlılığın son yıllarda azaldığı göze çarpmaktadır. 2022/2023 ihrac yılında yeşil zeytin ihracatımız 46 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 14. Dünya Sofralık Zeytin Üretimi (bin ton)

ÜLKELER	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
TÜRKİYE	423	414	360	450	605
MISIR	600	650	650	500	600
İSPANYA	591,1	458,2	546,3	659,5	449,4
YUNANİSTAN	199	222	230	175	315
CEZAYİR	299,5	327	272,5	302,5	298
FAS	130	135	130	130	128
PERU	124	115	91	100	125
SURİYE	162,5	105	105	105	115
İRAN	77	62,5	61,5	55,5	81
ARJANTİN	80	80	78	78	71
İTALYA	40	60	83	62,5	62,5
ARNAVUTLUK	24,5	30	28	30	34
ÜRDÜN	23,5	41,5	28	29,5	30
TUNUS	23	36	20	24	26
PORTEKİZ	22,5	24,7	15,6	20	22
LÜBNAN	19,5	11	12	18	18,5
ABD	15,5	80,5	21	42	18
İSRAİL	16	16	14	22	16
MEKSİKA	15	25,5	26,5	15	14,5
ŞİLİ	13	13	13	13	13
DÜNYA TOPLAMI	2.949,5	2.961	2.837,5	2.885,5	3.099,5

Kaynak: UZK

Dünya’da sofralık zeytin üretimi son yıllarda 2,8 ila 3 milyon ton arasında değişmektedir. Türkiye artan ağaç varlığı ile üretiminde birinci sıradadır. Mısır, İspanya, Yunanistan ve Cezayir diğer önemli üreticilerdir. Sıralama yıldan yıla değişebilmektedir.

Tablo 15. Dünya Sofralık Zeytin İhracatı (Bin Ton)

ÜLKELER	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
TÜRKİYE	90	80	50	110	200
İSPANYA	188,1	173,3	179,4	202,6	165
FAS	98,5	85	109	95	110
MISIR	60	97,5	124	70	80
YUNANİSTAN	75,4	62,1	90,2	95,1	65
ARJANTİN	55,5	54,5	53,5	49,5	50
PORTEKİZ	15,7	15,4	15	11,4	21
PERU	38,5	25	30	24	19
İTALYA	13	13	18,6	20,1	13
ARNAVUTLUK	7,5	8,5	3	4,5	10,5
ÜRDÜN	5	5	7	7,5	7
İRAN	0	1,5	1	3	6
ABD	5,5	4,5	5	5	5
MEKSİKA	6,5	7	6,5	5	5
LÜBNAN	2,5	2,5	3	2	2
SURİYE	5,5	5	2,5	2	1,5
FRANSA	1,9	1,5	1,8	1,6	1,4
POLONYA	1,2	2,1	1,3	2,1	1,1
ŞİLİ	1,5	0,5	0	1	1
HOLLANDA	1,1	1	1,7	1,9	1
DÜNYA TOPLAMI	676,5	649,5	707,5	718,5	769

Kaynak: UZK

Dünya sofralık zeytin ihracatı son yıllarda 650-770 bin ton düzeylerinde değişmektedir. Ülkemiz sofralık zeytin ihracatında birinci sırada yer almaktadır. İspanya, Fas, Mısır, Yunanistan ve Arjantin'in diğer önemli ihracatçılarıdır. Dünyanın en önemli sofralık zeytin üreticisi ülkeleri üretimlerinin önemli bir bölümünü ihraç ederek önemli döviz girdisi sağlamaktadır.

2023/24 SEZONUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

4.1. Yönetim Kurulumuzca Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı'na iletilen Sektör Sorunları

Türk zeytin ve zeytinyağı ihracat sektörü olarak öncelikli hedefimiz, Türkiye'de 500 bin üretici ailenin geçim kaynağı olan, 41 ilimizde üretilen zeytin ve zeytinyağımızın ihracatının sürekliliğinin sağlanması ve ambalajlı olarak ihracatının daha da artırılmasıdır. Ülkemizin markalı ve ambalajlı ihracatının sürekliliği için öncelikle rekabetçi fiyattan sürdürülebilir hammadde arzı gereklidir.

1. Zeytinyağı ve Prina Yağı İhracat Kısıtlamaları

Malumları olduğu üzere, 1 Ağustos 2023 tarihi itibariyle dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına, 22 Ağustos 2023 itibariyle de dökme ve varilli prina yağı ihracatına yönelik ek tedbirler getirilmiş olup, bu ürünlerin ihracatı 1 Kasım tarihine kadar kısıtlanmıştır. 17 Ekim 2023 tarihinde ise söz konusu kısıtlama uygulaması süresiz uzatılmıştır.

Türkiye 2022/23 sezonuna yaklaşık 50 bin ton zeytinyağı stoğuyla girmiştir. Rekoltemiz de 380 bin ton olarak hesaplanmıştır. Afrin'den gelen 50 bin ton zeytinyağı dikkate alındığında 500 bin tona yakın zeytinyağı varlığımız oluşmuştur. 175 bin ton iç tüketim ve 150 bin ton ihracatımız olduğunu hesaba kattığımızda, 2023/24 sezonuna yaklaşık 140 bin ton stok fazlasıyla girdiğimizi görmekteyiz. Türkiye'nin zeytinyağı arzında panik olmasını gerektirecek bir durum söz konusu değildi.

Son üç yılda zeytinyağına dört kez getirilen ihracat kısıtlamalarının, amaçlandığı gibi olumlu bir etkisi olmamıştır. Bu kısıtlamalar, amaçlandığı üzere fiyat artışlarını yavaşlatmakta yeteri kadar etkili olmadığı gibi, aksine üretici ve mal tedarikçilerini beklenti içine sokmuş ve yeterli miktarda mal arzı olmadığı için piyasa daha da sıkıntıya girmiş ve bloke olmuştur. Zeytinyağı fiyatları kısıtlama uygulaması olduğu dönemlerde daha da yükselmiştir. İhraç edilemediği için depolarda bekletilen zeytinyağları ise olumsuz depolama koşulları nedeniyle bozulmaya başlamış, yüksek kaliteli sızma yağlar rafinajlık yağlara dönüşmüş ve bu da %30'luk bir değer kaybına, ihracat tutarımıza orantılandığımızda ise yaklaşık 300 milyon dolar döviz kaybına neden olmuştur. Söz konusu kısıtlama uygulaması hem iç piyasada hem de ihracatta hiçbir olumlu sonuç doğurmamıştır. Çünkü son kısıtlama kararından bu yana uluslararası piyasalarda kg başına ortalama zeytinyağı fiyatı 2 ila 2,5 € seviyelerinde gerilemiştir.

Bununla birlikte, zeytinyağının gıda enflasyonuna etkisi de oldukça sınırlı durumdadır. FAO verilerine göre ülkemizde kişi başına düşen bitkisel yağ tüketimi yılda yaklaşık 25 kg iken, zeytinyağı tüketimi 2 kg'ın altındadır. Ülkemizde zeytinyağı tercih eden kesim, genellikle belirli bir gelir düzeyine sahip olan ve ağırlıklı olarak ürünün üretildiği bölgelerde yaşayan tüketicilerimizdir. Bu nedenle, sık sık getirilen kısıtlamaların, gıda enflasyonunu kontrol etme yerine, üretici ve satıcıları olumsuz yönde etkileyerek piyasayı daha da daralttığı görülmektedir.

Dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına getirilen kısıtlama uygulamasına devam edilmesi durumunda, sektörümüzde telafisi mümkün olmayan hasarlara yol açacaktır. Nitekim 31 Mart itibariyle geçtiğimiz sezona göre toplam zeytinyağı ihracatımızda yaklaşık %62 bir azalış olduğu görülmektedir.

Türk zeytinyağı ihracatçılarının yıllık yaptığı kontratlar bulunmaktadır. Söz konusu kısıtlamalar firmaların taahhütlerini yerine getirememelerine neden olmuştur. Bu durum sektör için prestij kaybının yanı sıra, önümüzdeki yıllarda bu müşterilerle çalışmayı da zorlaştırmış, zor şartlarda kazanılmış olan birçok pazarı kaybetme noktasına getirmiştir.

Kaybedilen ihraç pazarları nedeniyle ihracatın da düşmesiyle birlikte üreticinin de maalesef emeğinin karşılığını alamama noktasına gelmesi kaçınılmazdır. İhracatımızın ve sektörümüzün daha fazla zarara uğramaması için söz konusu kısıtlama kararları gözden geçirilmeli; zeytinyağı sektöründe serbest piyasa ekonomisi şartlarının devamı sağlanmalı ve ihracat kısıtlama uygulamaları sonlandırılmalıdır. Zaman zaman dile getirilen ülkemiz menşeli, zeytinyağındaki birim fiyat düşüklüğü ise gerçeği yansıtmamaktadır. İhraç fiyatlarımız, dünya piyasa fiyatlarına uygun şekilde gerçekleşmiştir.

Katma değeri yüksek ambalajlı ihracatı artırmak ana hedefimiz olmakla birlikte firmalarımız ithalatçılardan gelebilecek farklı talepleri karşılamak durumundadır. Dünyada catering, balık konservesi gibi alanlarda faaliyet gösteren firmalar önemli miktarda zeytinyağını kendi üretimlerinde kullanılmak üzere ülkemizden dökme olarak temin etmektedir. Diğer yandan hem kutulu hem de dökme mal talep eden alıcılar bulunmakta olup, bu firmalara sadece kutulu zeytinyağı satıp dökme taleplerini başka ülkelerden karşılamalarını beklemek bu alıcıların tamamıyla kaybı anlamına gelmektedir.

Dünya zeytinyağı üretiminin yüzde 55'ini tek başına gerçekleştiren İspanya uzun yıllar zeytinyağını dökme olarak İtalya'ya ihraç etmiştir. Sonraki yıllarda İtalyan markalarını satın alarak markalı ihracatta önemli bir konuma gelmiştir. Halen, İspanya'nın toplam zeytinyağı ihracatının yüzde 60'a yakını dökme zeytinyağı oluşturmaktadır.

Ambalajlı zeytinyağı ihracatımızı artırmanın yöntemi dökme ve varilli ürünlere kısıtlamalar getirmek değil, ambalajlı ürün ihracatını teşvik etmektir. Ambalajlı ürünlerde uygulanan ihracat desteklerin muhakkak tekrar getirilmesi gerekmektedir. Sektör olarak zeytin ve zeytinyağına yönelik uygulanmakta olan pozitif ayrımcılığın devam ettirilmesi ve önümüzdeki yıllarda ürünlerimize yönelik desteklemelerin farklılaştırılarak devamı beklenmektedir. Ülkemizde üreticilere sağlanan desteklerin de düşüklüğü göz önünde bulundurulduğunda, İtalya, İspanya gibi AB üyesi ülkelerle rekabet edebilmemiz için 2022 yılı sonunda kaldırılan ihracat sübvansiyonları yerine yeni bir destek yöntemi ile devam edilmesi ambalajlı ihracatımızın artması açısından kritik bir öneme sahiptir.

Bugünlerde dünya zeytinyağı fiyatlarının hızla geri gelmekte olduğunu yukarıda rakamlarla ifade etmiştik, ayrıca önümüzdeki sezon iklim koşulları bu şekilde devam ederse çok güçlü bir zeytin ve zeytinyağı rekoltesi bizi beklemektedir. Bu ortamda ihracatçımızın dünya piyasalarında rekabetçi olabilmesi ve güçlü bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için dökme ve varilli zeytinyağı ihracatında ton başına uygulanmakta olan 200 \$ verginin de kısıtlama uygulamasıyla beraber kaldırılması sektör olarak talebimizdir.

Tüm bu nedenlerden dolayı, serbest piyasa kurallarının uygulanarak dökme ve varilli zeytinyağı ihracatının devam ettirilmesi gerekmektedir. Bu tür kısıtlamalar, sadece belirli bir ürünü değil, aynı zamanda sektörü ve bütün ekonomiyi de olumsuz etkilemekte, ayrıca üründe kalite kaybına yol

açmaktadır. Önümüzdeki dönemde bu konuda alınacak bütün kararlardan önce, başta Birliğimiz olmak üzere, tüm sektör temsilcilerinin görüşleri alındıktan sonra adım atılmasının, sektörümüzün ve ihracatçımızın itibarı ile ihracatın sürdürülebilirliği açısından hayati önem taşıdığı değerlendirilmektedir.

2. AB'nin Türk Zeytinyağına Uyguladığı Kotanın Artırılması ve Brexit Sonrası İngiltere'ye Zeytinyağının Gümrük Vergisiz ve Kotasız Olarak Girişinin Sağlanması

Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde Avrupa Birliği Türk zeytinyağına gümrük vergisiz olarak yıllık 100 ton düzeyinde kota tanımıştır. Fas, Tunus gibi diğer üretici ülkelere çok büyük miktarlarda vergisiz ihracat avantajları tanınmaktadır.

AB ve Türkiye arasındaki Gümrük Birliği anlaşmasının güncellenmesi görüşmeleri çerçevesinde AB'nin ülkemize uygulamakta olduğu zeytinyağı gümrük vergisinin sıfırlanması ya da Avrupa Birliği'nden zeytinyağı için en az 30.000 tonluk bir kota alınmasının Türk Zeytin ve zeytinyağı sektörünün geleceği için çok faydalı olacağı görüşünderiz.

Diğer yandan; AB ve Gümrük Birliğinden ayrılan İngiltere ile ülkemiz arasındaki STA kapsamında müzakerelerin devam ettiğinden hareketle, ülkemiz için stratejik bir öneme sahip olan zeytinyağı sektörüne müzakerelerde öncelik tanınması gerektiği ve Türkiye'den İngiltere'ye zeytinyağı ihracatında gümrük vergisinin sıfırlanmasının hemen hemen bütün ihtiyacını İspanya, İtalya gibi AB ülkelerinden karşılayan ve yıllık ortalama 70 bin ton zeytinyağı ithal eden İngiltere pazarında ülkemizin önemli bir pay edinmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

3. Tarımsal ürünlerde ihracat iadesi desteği

Zeytin ve zeytinyağı sektörüne yönelik pozitif ayrımcılığın devam ettirilerek önümüzdeki yıllarda ürünlerimize yönelik desteklemelerin farklılaştırılarak devamı beklenmektedir. İtalya, İspanya gibi AB üyesi rakipleriyle rekabet edebilme ihtiyacına binaen, küresel iklim değişikliği elverdiği ölçüde önümüzdeki yıllarda üretimin daha da artacağından hareketle, ülkemizde üreticilere sağlanan prim desteğinin AB'ye nazaran düşüklüğü de dikkate alınarak tüm ürün grupları bazında ihracatta sağlanan DFİF desteklerinin, DTÖ taahhütlerimiz kapsamında 2022 yıl sonunda kaldırılmış olan ihracat sübvansiyonları çerçevesinde yeni bir destek yöntemi ile devam ettirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Diğer yandan, sağlanacak desteklerin ihracatçı firmalarımızın özelleşen Elektrik Dağıtım Şirketlerine olan borçlarının mahsubunda ve Eximbank ve diğer kamu/özel bankaların kredi faizlerinin ödemelerinde de kullanılabilmesi sağlanmalıdır. Bu tip destekler ağırlıklı olarak KOBİ olan ihracatçılarımızın sektörde ayakta kalmaları ve sürdürülebilir ihracat yapabilmeleri için hayati önem taşımaktadır.

4. Zeytin Ağaç Varlığımızın Korunması ve Verimliliğin Artırılması

Ülkemizde son 20 yılda Devletimizin desteği ile yapılan dikimlerle ağaç varlığımız 90 milyondan 200 milyon adet düzeyine yükselmiştir. Bunun sektörümüze sağladığı katkılar çok büyük olmakla birlikte maalesef yeterli değildir. Dünyada en önemli rakibimiz konumunda olan İspanya'nın zeytin ağaç varlığı yaklaşık 330 milyon düzeyindedir. Ülkemiz ekonomisi açısından büyük öneme sahip olan zeytincilikte üretim bölgelerinin iklim ve toprak şartları ile uyumlu, bölgelere adaptasyonunu tamamlamış çeşitlerin (örneğin; Akhisar-Uslu, Aydın-Memecik, Bursa-Gemlik gibi) dikiminin sağlanarak, 300 milyon ağaç varlığına ulaşmamız gerekmektedir. İhtiyaç duyulan ürünlerin,

özellikle Tekir, Domat, Memecik gibi iri taneli sofralık zeytin çeşitlerinin dikim ve üretiminin uygun bölgelerde teşvik edilmesi ve en az 80 milyon adet yeni ağaç dikiminin sağlanması gerekmektedir. Zeytinyağı fiyatlarında istikrarın sağlanması için üretimde istikrar ve devamlılığın sağlanması büyük önem arz etmektedir.

Ağaç sayımız son yıllarda artmış olmakla birlikte, ağaç başına verimlilik çok düşük düzeyde kalmaktadır. Bu sebepten dolayı, Tarım ve Orman Bakanlığımız öncülüğünde yaşlı zeytin ağaçlarının tıraşlanması (gençleştirilmesi) sağlanmalı, bu nedenle oluşacak gelir kaybı, çiftçinin ürün kaybı yaşadığı yıllarda desteklenmelidir.

Zeytin fakir toprakların meyvesidir. Ülkemizde kıraç topraklarda yetişen zeytin ağaçlarının büyük bir kısmı sulama altyapısından yoksundur. Bu bakımdan damla sulama sistemleri, derin kuyu açılması ve elektrik harcamaları konularında acil desteğe ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüzde, küresel ısınmanın da etkisiyle zeytincilikte sulama hayati bir önem kazanmıştır. Bunun en büyük örneklerinden Mısır, kurak iklimine rağmen son yıllarda sulamaya verdiği önem ve destek sayesinde sofralık zeytin üretiminde dünyada 2. sıraya yerleşmiştir. Bu nedenle, tarımsal sulamada kullanılan elektrik harcamalarının %70'e kadar desteklenmesi, zeytin ve zeytinyağı üretimimiz artmasına çok büyük katkı sağlayacaktır. Ayrıca, çiftçimize verilen mazot ve gübre desteğinin de artırılması büyük önem taşımaktadır. Bakanlıklarının sağlayacağı 1 birim desteğin 10 yıl içerisinde ülke ekonomisine 10 birim olarak geri döneceğinden hiç şüphemiz yoktur.

Son olarak, Türkiye'de takribi sayısı 80 milyon adet olduğu tahmin edilen ağırlıklı olarak Orman ve Hazine arazilerindeki delice zeytin ağaçlarından aşılabilir durumda olan 40 milyon adedinin aşıltilarak üretime ve ülke ekonomisine kazandırılması sektörümüze çok büyük fayda sağlayacaktır.

5. Zeytinyağında Taklit, Tağşış ve Kayıt Dışı Üretimle Mücadele

İç piyasaya baktığımızda, en önemli sorun olarak karşımıza zeytinyağında taklit, tağşış ve kayıt dışı üretim çıkmaktadır. Sektörde özellikle yurtiçi satışlarda (yerel pazarlarda, yol kenarlarında ve özellikle internet üzerinden satışlarda) taklit ve tağşış yaygın olarak görülmektedir. Sektörümüzde iç piyasa fiyatlarının regüle edilememesinden ve kontrollerin yetersiz kalmasından dolayı, tağşışlı yağ ve kayıt dışı satışlarında kimi yıllarda artış yaşanmaktadır. Cezaların ve denetimlerin yetersiz olması, yol kenarlarında markasız, uygun olmayan ambalajlarda ve kayıt dışı satışların denetlenmesinden başlanarak, taşımayı gerçekleştiren tankerler ve depolar bazında kontrollerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir. Taklit ve tağşış ile kayıt dışılığın önlenememesi hem vergi kaybına neden olmakta hem de sektörün büyümesinin önünde çok önemli bir engel teşkil etmektedir.

Bu konuda yeterli önlem alınmadığı ve caydırıcı cezalar uygulanmadığı takdirde kamuoyu nezdinde yapılan uzun süreli çalışmalarla oluşturulan zeytinyağının sağlıklı ve faydalı bir ürün olduğu imajının zedelenmesi kaçınılmaz olacaktır. Taklit, tağşış ve kayıt dışı üretim ve tüketimin önüne geçilebilmesi için denetimlerin ve cezai yaptırımların artırılarak, daha ağır tedbir ve yaptırımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Tağşışlı zeytinyağı ticareti yapanların nitelikli suçlar kapsamında cezalandırılması gerekmektedir. Tağşışın süreklilik kazanması halinde ise ilgililerin ticaretten men edilmesi sağlanmalıdır.

6. Üreticiye Yönelik Desteklerin Artırılması

Ülkemizde üretim alanlarının (zeytinlikler) ortalama büyüklüğü İspanya, İtalya gibi rakiplere kıyasla çok düşük düzeydedir ve engebeli coğrafi yapı üretim ve hasatta zorluklar çıkarmaktadır. Bu da üretimde ölçek ekonomisinin sağlanmasını engellemekte, üretim maliyetlerini artırmakta, rekabetçi fiyatlardan hammadde teminini engellemektedir. Kırsal nüfusun azalması ve yaşlanması da bir diğer önemli konudur.

Uluslararası rekabette gücümüzün artırılması için; üretimin bahçeden işletmeye nakle kadar geçen tüm aşamalarında, girdi maliyetlerimizin daha rekabetçi olabileceğimiz seviyelere çekilmesi gerekmektedir. Ayrıca, AB üyesi üretici ülkelerle rekabet edebilmemiz için üreticilerimize yönelik desteklerin artırılması, mekanik tarım ve hasadın daha fazla desteklenmesi, kırsalda yaşayan özellikle genç çiftçilerin daha fazla desteklenmesi, büyük ölçekli zeytin plantasyonu yatırımlarının da destek kapsamına alınması, TARSİM kapsamına aşırı sıcakların, ani ve yoğun yağışların getirdiği ürün kayıplarının dahil edilmesi beklenmektedir.

Şu an üreticiye verilmekte olan zeytinyağında kg başına 80 kuruş ve dane zeytinde 15 kuruş destek, AB ülkelerinde zeytinyağına verilen kg başına 0,90 Euro/Kg'a ulaşan destek ile kıyaslandığında yetersiz kalmaktadır. AB üretici ülkeleri ile rekabet edebilmemiz için sofralık zeytine 0,70 TL, zeytinyağına ise 3,5 TL düzeyinde destek sağlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Verilecek primlerin hasat dönemi başlangıcı olan Eylül-Ekim aylarında açıklanması ve ödemelerin daha erken gerçekleştirilmesi, piyasadaki arz talep dengesinin oluşabilmesi ve üreticinin önünü görebilmesi için büyük önem arz etmektedir.

4.2. Ticaret ve Tarım ve Orman Bakanlıkları ile Toplantılar

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulumuz, başta dökme ve varilli zeytinyağı ihracatındaki kısıtlama uygulamaları olmak üzere sektörümüzün sorunlarını ve çözüm önerilerini görüşmek üzere Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'yı makamlarında ziyaret etmiştir. Bu toplantılarda, sektörün karşılaştığı zorluklar ve talepler detaylı bir şekilde dile getirilmiş ve ortak çözüm arayışları için görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

17 Nisan 2024 tarihinde Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ile makamında gerçekleştirilen toplantı neticesinde, sektörümüzün orta ve uzun vadeli sürdürülebilirliğinin sağlanması ve kısıtlama uygulamalarından daha az etkilenerek sağlıklı bir rekabet ortamında faaliyet gösterebilmesi amacıyla firmalarımızın geçmiş dönemde dökme ve varilli zeytinyağı ihracat sözleşmeleri çerçevesinde kota tahsis edilmesi yönünde taleplerimiz iletilmiş olup bu doğrultuda çalışmalar yürütülmektedir.

4.3. Zeytin ve Zeytinyağı Sektör Buluşması ve Ödül Töreni

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimizce, geride bıraktığımız 2023 yılı değerlendirmesi ve 2023/2024 sezonu beklentileri ile zeytin ve zeytinyağı sektöründeki güncel gelişmeleri sektör temsilcileri ile birlikte değerlendirmek amacıyla 7 Aralık 2023 tarihinde tüm sektör paydaşlarıyla İzmir'de bir araya gelinerek **Zeytin ve Zeytinyağı Sektör Buluşması** gerçekleştirilmiştir. Ayrıca etkinlik kapsamında 2022 yılında en çok zeytin ve zeytinyağı ihracatı yapan üyelerimize yönelik "Ödül Töreni" düzenlenmiştir.

4.4. Yurtdışı Tanıtım Etkinlikleri

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimizce yurtdışında gerçekleştirilen tanıtım faaliyetleri aşağıdaki gibidir:

- 5-8 Mart 2023 tarihlerinde Tokyo/Japonya’da Milli Katılım organizasyonu Birliklerimizce yürütülen Foodex JAPAN 2024,
- 25-27 Haziran 2023 tarihlerinde New York/AB’de Milli Katılım organizasyonu Birliklerimizce yürütülen Summer Fancy Food Show 2023,
- 5-10 Kasım 2023 tarihlerinde Şanghay/Çin’de Milli Katılım organizasyonu Birliklerimizce yürütülen CIIE 2023,
- 12-15 Mart 2024 tarihlerinde Amerika/California’da Milli Katılım organizasyonu Birliklerimizce düzenlenen EXPO WEST, fuarlarındaki Türkiye stantlarında yer alınarak, ülkemiz zeytin-zeytinyağı sektörüne ilişkin tanıtıcı broşürler, promosyon zeytin ve zeytinyağı dağıtılarak sektörel tanıtım gerçekleştirilmiştir.
- AB ülkeleri dışında, Dünya’da zeytinyağı ithalatında ikinci sırada olan Brezilya’ya 18 firmamızın katılımıyla 15-19 Mayıs 2023 tarihleri arasında Sektörel Ticaret Heyeti organizasyonu gerçekleştirilmiş, ithalatçılarla ikili görüşmelerin yanı sıra Brezilya’daki güçlü aktörlerle ve üretici kooperatifleriyle bir araya gelinmiş, sonrasında fuar ziyareti gerçekleştirilmiştir.

4.5. Zeytin Fidanı Dikimi

Bayraklı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünce yürütülen proje kapsamında, ilk ve orta öğretim öğrencilerine tarımsal üretim faaliyetlerinin nasıl yapıldığını öğretmek ve doğa-tarım konusunda bilinçli bir toplum oluşturmak amacıyla, Bayraklı ilçesinde yer alan 8 okula Birliğimizce zeytin fidanı ve budama makası temin edilerek destek olunmuştur.

4.6. North American Olive Oil Association (NAOOA) Derneğine Üyelik

ABD’de faaliyet gösteren ve ABD’ye zeytinyağı ihracatı gerçekleştiren birçok firma ve uluslararası kurum/kuruluşun üye olduğu önemli bir birlik olan NAOOA’ya Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği olarak üye statümüz devam etmektedir.

4.7. Uluslararası Zeytinyağı Yarışmaları Desteği

Üyelerimizin ürünlerini yurt dışı pazarlarda tanıtılmaları, ihraç pazarlarını genişletmeleri ve yeni distribütör bulabilmeleri adına uygun birer fırsat olarak değerlendirilen sektörün önde gelen zeytinyağı yarışmalarına katılmak isteyen üyelerimizin numune naklieleri, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi 2023 yılında da yine Birliğimiz organizasyonu ile ücretsiz olarak gerçekleştirilmiştir.

YARIŞMA	ÜLKE	YARIŞMA	ÜLKE
Premio a la Calidad “Mario Solinas”	İspanya	EVOOLEUM	İspanya
New York Olive Oil	ABD	BIOL Premio Internazionale	İtalya
TerraOlivo	İsrail	Ovibeja	Portekiz
EVO IOOC	İtalya	Japan Olive Oil Prize	Japonya
OLIVINUS	Arjantin	London IOOC	İngiltere

4.8. Sosyal Medya Hesaplarımız

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliğimiz sosyal medya hesapları ve yenilenen web sitemizi takip ederek sektörümüzle ilgili gelişmelere ve Birliğimiz hakkında güncel bilgilere ulaşabilir. (Sosyal Medya hesaplarımız: @turkiyeoliveoil, Web Sitemiz: www.olivetolive.com)

FOTOGRAFLAR:

BÖLÜM V

EİB GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

Bölgesel İhracat Buluşmaları

Ege Bölgesinde ihracatçı firma sayısını artırmak, ihracatçı firmalarla bağlarını güçlendirmek amacıyla Ekonomi Gazetesi işbirliğinde düzenlenen İhracat Buluşmalarında; Birliklerimiz Yönetim Kurulu Başkanları tarafından gidilen illerdeki vali ve sivil toplum kurulusu temsilcilerini ziyaret ederek bölgenin ihracatını geliştirmek üzere atılması gereken adımlara ilişkin istişarelerde bulunulmuştur.

19 Haziran 2023 -Ege İhracat Buluşmaları- Torbalı
22 Eylül 2023 -Ege İhracat Buluşmaları- Muğla

EİB EXPORT UP MENTORLUK PROGRAMI 2. DÖNEM (Şubat 2023-Aralık 2023)

Programın ikinci dönemi ise Endeavor Türkiye Mentorluk Ağı ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği destekleri ve “Sürdürülebilir ve Yeşil Büyüme” temasıyla Şubat 2023 itibariyle başlamıştır. Bu programda 2 kuru meyve, 2 tekstil, 2 yazılım, 1 bitkisel süt/protein, 1 zeytinyağı firması yer almakta olup tüm eşleşmeler özgeçmiş ve beklentiler doğrultusunda oluşturulmuştur. Program aynı formatta 8 ay boyunca aylık en az bir eğitim ve bir görüşme ile sürmüştür.

Programın yeni döneminde kadın ve genç faydalanıcılar arasında organik tekstil üretimi yapan, dijital atık yönetimi platformuna sahip olan, Tarımsal İnsansız Hava Aracı ile pestisit oranlarının azaltılmasını, su kullanımının azaltılmasını ve tarımsal arazilerin etkin izlenip değerlendirilmesini sağlayan, enerji paylaşım ağı yazılımı ile enerji transfer donanımları için Ar-Ge çalışmaları yapan, hayvansal gıdalara alternatif çevre dostu ve sağlıklı bitkisel alternatifler üreten, enerji verimliliği ve temiz enerji kullanımı çalışmaları yapan, gıda atıklarını dönüştüren, iyi tarım uygulamalarıyla çevreye duyarlı üretim yapan firmalarımız yer almıştır.

EİB EXPORT-UP 11 İLDE 11 KADIN GİRİŞİMCİ MENTORLUK PROGRAMI (Eylül 2023 – Devam ediyor)

Programın yeni döneminde ise depremde etkilenen yönelik Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa’da Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) ve Ege İş Kadınları Derneği (EGİKAD) işbirliğiyle ticari faaliyetleri sekteye uğrayan 11 ildeki 11 kadın girişimcimize iş dünyası temsilcilerimizin uzmanlık ve yetkinlikleri doğrultusunda verilecek eğitim, danışmanlık ve deneyim paylaşımları ile afet bölgesindeki kadın girişimcilerimizin tekrardan ihracata dönmeleri amacıyla mentorluk hizmeti sunulması planlanmıştır. Bu itibarla, bölge ticaretinin normalleşmesi çabalarına destek olunması hedeflenmektedir. Programımızın üçüncü modülü Eylül 2023 itibariyle başlamış olup aylık eğitim ve düzenli mentor görüşmeleriyle süreçte depremde kadın girişimcilerimize katkı sunulmaktadır. Program kapsamında deprem bölgesinden kadın girişimcilerimizin tesislerine önümüzdeki dönemde mentorlerimizin yerinde ziyaretleri planlanmaktadır.

EİB STRATEJİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI İZLEME KOMİTESİ FAALİYETLERİ

EİB Strateji ve Sürdürülebilirlik Çalışmaları İzleme Komitesi Faaliyetleri

EİB Genel Sekreterliğimizin önerisi ve EİB Üst Yönetimi kararıyla; stratejik planlamanın öneminden hareketle ve “Sürdürülebilirlik” çalışmalarının daha etkin ve üyelerimizin sahadaki ihtiyaçlarına yönelik şekillenmesini teminen EİB Strateji ve Sürdürülebilirlik Çalışmaları İzleme Komitesi oluşturulmuştur. Bu kapsamda; komite faaliyetlerini ve projelerini belli bir plan dahilinde gerçekleştirmek, hedefler koymak ve bu hedeflerin neler olduğunu Genel Sekreterliğimiz çatısı altındaki tüm Birlikleri kapsayan Yönetim Kurulu üyelerimizin yer aldığı Strateji ve Sürdürülebilirlik Çalışmaları Komisyonu Toplantıları ile yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca Sürdürülebilirlik konusunda güncel haberleri takip etmek, projeler başlatmak isteyen üyelerimize rehber olmak ve farkındalık yaratmak amacıyla sürdürülebilirlik ile ilgili haberler Mart 2024 itibariyle üyelerimizle paylaşılmaktadır.

EİB Stratejik Plan 2023

Ege İhracatçı Birlikleri, ilk stratejik planı kapsamında 2023 yılı için bünyesinde yer alan 12 adet İhracatçı Birliğinin stratejik planlarını hazırlamıştır.

Stratejik planın hazırlık çalışmalarıyla başlayan stratejik yönetim süreci, neredeyiz, nereye ulaşmak istiyoruz, gitmek istenilen yere nasıl ulaşabiliriz, başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz sorularının cevaplarından oluşmaktadır. Bununla birlikte, üyelerine ve çalışanlarına da faaliyetlerini ve bütçelerini oluştururlarken, önceden belirlenmiş stratejik planlarına göre amaçlarını gerçekleştirmelerine ve etkin kaynak kullanımında onlara liderlik etme amacı da benimsenmiştir. Bununla birlikte, EİB Stratejik Planı kendisini oluşturan 12 adet İhracatçı Birliğinin stratejik planlarının toplamından oluşmaktadır.

EİB Stratejik Planı gerek Genel Sekreterliğimiz gerekse de tüm İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri açısından ilk hazırlanan stratejik plan olma özelliği de taşımaktadır.

Sürdürülebilirlik Raporu 2022

Tüm sektörlerimizi yakından etkilemekte olan sürdürülebilirlik alanına ilişkin çalışmalar Ege İhracatçı Birlikleri tarafından 2019 yılından bu yana yoğun şekilde yürütülmektedir. Sürdürülebilir ihracat hedefi doğrultusunda, hem firmalarımıza yönelik faaliyet ve hizmetlerimiz ile bu alandaki kapasitelerinin geliştirilmesine katkı sunulmakta hem Birliklerimizin iç süreçlerine sürdürülebilir uygulamaları entegre ederek kurumsal sorumluluğumuz yerine getirilmektedir.

Bu kapsamda, Birliklerimiz tarafından bir ilke imza atılarak yayımlanan Sürdürülebilirlik Raporunun ikincisi yayımlanmış olup Birliklerimizin 2022 yılına ait kurumsal ve çevresel sürdürülebilirlik faaliyetleri, sera gazı emisyonları, projeleri ve saha çalışmaları gibi konular tüm üyeler ve paydaşlar ile şeffaf bir şekilde paylaşılmaktadır.

ÇİN ÇALIŞMA GRUBU FAALİYETLERİ

1. DEİK, TÜSİAD ve CCPIT tarafından organize edilen “Türkiye Çin İş Konferansı” katılımı (11 Temmuz 2023)

DEİK, TÜSİAD ve Çin Uluslararası Ticareti Destekleme Konseyi (CCPIT) tarafından düzenlenen, ATA Holding ve TFI TAB Gıda Yatırımlarının Ana Sponsorluğu ve Alternatif Bank'ın Gümüş Sponsorluğunda gerçekleştirilen Türkiye-Çin İş Konferansı'nda iki ülke iş dünyasının önde gelen isimlerinin katılımlarıyla "Dijital Dönüşüm ve Geleceği Tasarlamak" temasında 11 Temmuz 2023 tarihinde İstanbul Shangri -La'da gerçekleşti.

T.C. Çin Büyükelçisi Dr. İsmail Hakkı Musa, Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Liu Shaobin, DEİK Başkanı Nail Olpak, TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Dijital Türkiye Yuvarlak Masası Eş Başkanı Çağatay Özdoğru, Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Fatih Birol, Çin Uluslararası Ticareti

Destekleme Konseyi (CCPIT) Başkan Yardımcısı Zhang Shaogang, DEİK/Türkiye-Çin İş Konseyi ve TÜSİAD Çin Çalışma Grubu Başkanı, TFI TAB Gıda Yatırımları Yönetim Kurulu Başkan Vekili & CEO'su ve ATA Holding Yönetim Kurulu Başkanı Korhan Kurdoğlu ile 160'ın üzerinde iş insanının katılımıyla düzenlenen konferansta, Türkiye ve Çin'de dijitalleşme alanındaki iş yapma tecrübelerinin yanı sıra iki ülke arasındaki iş birliği fırsatları, başarı öyküleri ve dijital dönüşümün geleceği ele alındı.

2. Çin İthalat Fuarı organizasyonu kapsamında fuar tanıtım toplantısı katılımı (12 Temmuz 2023)

5-10 Kasım 2023 tarihlerinde düzenlenen ve Genel Sekreterliğimizce 4. kez Türkiye milli katılım organizasyonu gerçekleştirilen; dünyanın en büyük ithalat fuarı Çin Uluslararası İthalat Fuarı'na (CIIE) ile ilgili olarak CIIE Fuar Bürosu tarafından İstanbul Shangri-La otelde gerçekleştirilen tanıtım toplantısına katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantıda Fuarın CIIE Fuar ana organizatörü arasında Mutabakat Zaptı İmza Töreni gerçekleştirildi.

3. Çin İthalat Fuarı organizasyonu (5-10 Kasım 2023-15 firma)

15 Türk firması ile, 5-10 Kasım 2023 tarihlerinde Çin Şanghay'da 6'ncı kez düzenlenen Çin'in en prestijli fuarı Çin Uluslararası İthalat Fuarı 2023'te (CIIE) ülkemizin Çin'e ihracatını artırmak için Milli katılım organizasyonu düzenlendi. Standımızda zeytinyağı, zeytin, kuru meyve, ülkemiz ve bölgemizin premium şarapları, bal, organik sağlıklı atıştırmalıklar vb. gıda ürünlerinin tanıtımı ve tadımı yapıldı. Fuar sırasında Çinli yüksek takipçili influencerların Türkiye standından canlı yayınlar yapmalarını organize etti. 4 milyon takipçili Niu Yan 1 milyon takipçili Tao Yuan Wechat ve Weibo hesaplarından Türkiye standımızda ve firmalarımızın stantlarında canlı yayın yaptı. Niu Yan'ın 110 bin takipçisi ve Mrs.Tao Yuan'ın 106 bin takipçisi canlı yayına katıldı.

4. Pttavm ile Çin E-Ticaret Platformlarına Giriş semineri (20 Aralık 2023)

"Hedef Pazar Çin" çalışmalarımız kapsamında PttAVM.com CEO'su Sayın Hakan ÇEVİKOĞLU ve Genel Müdürü Sayın Melih Muminoglu 'nu Birliğimizde ağırlayarak, üyelerimize yönelik Çin e-ticaret sitelerine giriş yöntemleri konusunda "Hedef Çin Semineri" gerçekleştirilmiştir.

5. Çin Halk Cumhuriyeti Büyükelçiliği Ekonomi ve Ticaret Elçi Müsteşarı ile çalışma toplantısı (27 Aralık 2023)

Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Ekonomi ve Ticaret Elçi Müsteşarı Dr. Liu YUHUA ve Başkatip Robert Can Li ile Birliğimizde bir çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda Çin İthalat Fuarı, vize süreçlerinin hızlandırılması gibi konularda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme sırasında 2024 yılında gerçekleştirilecek Çin İthalat Fuarı katılımcılarının vize işlemlerinin hızlandırılması için çalışmalar yapılması konuşulmuştur.

6. Çin Halk Cumhuriyeti Büyükelçiliği 74. Kuruluş yıl dönümü etkinliği katılımı

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Kuruluşunun 74. Yıl dönümü vesilesi ile, Ç.H.C Ankara Büyükelçiliği tarafından düzenlenen resepsiyona Ç.H.C Ankara Büyükelçisi Ekselansları Liu Şaobin'in daveti üzerine katılım sağlanmıştır.

ISO 9001, 1002, 14001 ve 45001 Standartları Belge Yenileme / Yıl Boyu

Ege İhracatçı Birliklerinin kurumsal kimliğinin güçlendirilmesi amacıyla yürütülen belgelendirme ve yenileme çalışmaları kapsamında söz konusu belgelerin yenilenmesi için iç denetim gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan iç denetim raporu çerçevesinde iç denetçi eğitimleri devam etmektedir.

Kurumsal Sıfır Atık Yönetimi/ Yıl Boyu

Ege İhracatçı Birliklerinin ulusal ve uluslararası platformlarda sürdürülebilirlik ilkeleriyle uyumlu görünümünün ve kurumsal itibarının artırılması amacıyla Birliklerimiz binasında önceki yıllarda

kurulan Sıfır Atık sistem yönetimine devam edilmekte, teslim edilen atıkların Entegre Çevre Bilgi Sistemine (EÇBS) kaydı yapılmaktadır.

Eğitiler

Birliklerimizce Nisan-Aralık 2023 yılında;

TARİH	EĞİTİM ADI	EĞİTİMCİ	SÜRE (SAAT)	KATILIM
7.04.2023	ŞİRKETLERDE İNOVASYON VE RISK YÖNETİMİ İLE BÜYÜME STRATEJİLERİ	BERTAN KAYA	3	166
5.04.2023	DIŞ TİCARETTE STRATEJİ VE YOL HARİTASI OLUŞTURULMASI	FERHAT AKYÜZ	3	193
6.04.2023	ULUSLARARASI TİCARET SİSTEMLERİ	FERHAT AKYÜZ	3	170
6.04.2023	7440 SAYILI KANUN KAPSAMINDA SGK PRİM BORÇLARININ YAPILANDILIRMASI	EKREM GÜLCEMAL	1	57
7.04.2023	YENİ PAZARLARDAN NASIL ARAŞTIRMA YAPILIR?	CİHAN BOZKUŞ	3	158
10.04.2023	DİJİTAL İHRACATTA DİJİTAL İLETİŞİM VE DÖNÜŞÜMÜN ÖNEMİ	ÇAĞATAY ÇAVUŞOĞLU	3	113
11.04.2023	STRES YÖNETİMİ VE PSİKOLOJİK ESNEKLİK	HÜLYA ÜSTEL ELEVİŞ	3	233
12.04.2023	VERİ GÖRSELLEŞTİRME	DENİZ AKSOY	6	235
13-14.04.2023	ÜRETİM SEKTÖRÜ İÇİN B2B SATIŞ YÖNETİMİ	PROF.DR. MURAT ERİ	6	173
18.04.2023	FARKLILIKLAR VE DURUMSAL LİDERLİK	DR. YUSUF SONER	3	165
25.04.2023	EXCEL'DE MATEMATİKSEL İŞLEMLER	ALİ ERDÖNMEZ	3	291
26-27.04.2023	PİYASA RİSK YÖNETİMİNDE FORWARD, FUTURES, OPSİYON VE SWAP STRATEJİLERİ	GÖKHAN GÜNGÖR	6	133
25.05.2023	SGK İDARİ PARA CEZASI UYGULAMASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	EKREM GÜLCEMAL	2	143
11.08.2023	İŞE İADE VE ALACAK DAVALARI SONRASI BORDRO SÜREÇLERİ	ÖZDEMİR ÖZDER	3	170
19.12.2023	FUARDAN MÜŞTERİ BULMA	MEHMET DÜKKANCI	3	255

Birliklerimizce 2024 yılında;

15 Ocak 2024 – General Data Protection Regulation (GDPR) – 79 katılımcı

16 Ocak 2024 – Entegre Yönetim Sistemi Kapsamında İnovasyon Yönetimi – 110 katılımcı

19 Ocak 2024 – 2024 Yılı Güncel Bordro Hesaplama İşlemleri – 168 katılımcı

22 Ocak 2024 – Yapay Zeka ve İş Dünyası için Fırsatlar – 92 katılımcı

26 Ocak 2024 – 2024 Yılı ve Ardından Gelen Dönemde Dünyayı Bekleyen Gelişmeler – 51 katılımcı

30 Ocak 2024 – İnovasyonla Yeni Ufuklara Yolculuk – 42 katılımcı

20-21-22 Şubat 2024 - Ticaret Bakanlığı İhracat Süreçleri ve Devlet Destekleri Eğitim Programı – 189 katılımcı

Fuar ve Heyetler

Milli Katılımlar

Geçtiğimiz çalışma döneminde; doğaltaş, gıda/tarım sektörlerimiz ile ayakkabı ve hazır giyim sektörlerimize yönelik olmak üzere toplamda 13 fuarın milli katılım organizasyonu birliklerimiz tarafından gerçekleştirilmiştir.

Etkinlik adı	Etkinlik ülkesi	Etkinlik tarihleri	Katılımcı Firma Sayısı	Düzenleyen Birlik
Expo Riva Schuh & Garda Bags	İtalya	17.06.2023-20.06.2023	47	Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği
Expo Riva Schuh & Garda Bags	İtalya	13.01.2024-16.01.2024	37	Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği
Xiamen Stone Fair	Çin	5.06.2023-08.06.2023	46	Ege Maden İhracatçıları Birliği
Xiamen Stone Fair	Çin	16.03.2024-19.03.2024	75	Ege Maden İhracatçıları Birliği
Korea Build Week	Güney Kore	21.02.2024-24.02.2024	12	Ege Maden İhracatçıları Birliği
Premiere Vision Manufacturing NY	Amerika Birleşik Devletleri	18.07.2023- 19.07.2023	8	Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği
Premiere Vision Manufacturing Paris	Fransa	04.07.2023-06.07.2023	23	Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği
Munich Fabric Start The Source	Almanya	18.07.2023-19.07.2023	11	Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği
Premiere Vision Manufacturing Paris	Fransa	04.02.2024- 06.02.2024	26	Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği
Munich Fabric Start The Source	Almanya	23.01.2024- 25.01.2024	10	Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği
Biofach 2024	Almanya	13-16 Şubat 2024	16	Ege İhracatçı Birlikleri
Summer Fancy Food Show 2023 Millî Katılım Organizasyonu	Amerika Birleşik Devletleri	25-27 Haziran 2023	43	Ege İhracatçı Birlikleri
Foodex Japan 2024 Millî Katılım Organizasyonu	Japonya	5-8 Mart 2024	52	Ege İhracatçı Birlikleri
Summer Fancy Food Show 2024 Millî Katılım Organizasyonu	Amerika Birleşik Devletleri	25-27 Haziran 2023		Ege İhracatçı Birlikleri
Çin İthalat Fuarı	Çin	5-10 Kasım 2023	15	Ege İhracatçı Birlikleri

Sektörel Ticaret Heyetleri

Aşağıdaki tabloda listelenen sektörel heyetler kapsamında; mobilya, tekstil, tarım, doğaltaş, ayakkabı, saraciye ve deri konfeksiyon sektörlerinde 7 farklı ülkedeki alıcılarla buluşup ikili iş görüşmeleri gerçekleştirmeleri sağlanmıştır.

Etkinlik adı	Etkinlik ülkesi	Etkinlik tarihleri	Katılımcı firma sayısı	Düzenleyen Birlik
Kazakistan Deri ve Deri Mamulleri STH	Kazakistan	29.07.2023- 02.08.2023	17	Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği
Suudi Arabistan Doğaltaş Ticaret Heyeti	Suudi Arabistan	21.01.2024-25.01.2024	20	Ege Maden İhracatçıları Birliği
Ur-ge İtalya Sektörel Ticaret Heyeti	İtalya	25-29 Eylül 2023		Ege Maden İhracatçıları Birliği
Sektörel Ticaret Heyeti	Güney Afrika C.	03-06 Ağustos 2023	18	Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği
Sektörel Ticaret Heyeti	G. Afrika	2024		Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği
Sektörel Ticaret Heyeti	S. Arabistan	2024		Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği
Brezilya Sektörel Ticaret Heyeti	Brezilya	15-19 Mayıs 2023		Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği

Alım Heyetleri

BİRLİK	TARİH	ÜLKE	ŞEHİR	FAALİYET ADI	AÇIKLAMA	FAALİYET TÜRÜ	TÜRK FİRMA SAYISI	YABANCI FİRMA SAYISI
Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği	26 Nisan-1 Mayıs 2023	Türkiye	İstanbul, Sinop Muğla	Japonya -Kyokuyo Özel Nitelikli Alım Heyeti	Japonya'da su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firma ile Birliğimiz üyesi su ürünleri ihracatçısı firmalar arasında görüşmeler sağlanmış, firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	Özel Nitelikli Alım Heyeti	4	1
Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği	2-5 Mayıs 2023	Türkiye	İzmir	Japonya AEON Firması Özel Nitelikli Alım Heyeti	Japonya'da su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firma ile Birliğimiz üyesi su ürünleri ihracatçısı firmalar arasında görüşmeler sağlanmış, firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	Özel Nitelikli Alım Heyeti	10	1
Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği	23-25 Mayıs 2023	Türkiye	İzmir	Japonya OKI Products Ltd. Firması Özel Nitelikli Alım Heyeti	Japonya'da su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firma ile Birliğimiz üyesi su ürünleri ihracatçısı firmalar arasında görüşmeler sağlanmış, firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	Özel Nitelikli Alım Heyeti	6	1
Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği	29 Mayıs - 2 Haziran 2023	Türkiye	İzmir	Japonya - OK Corporation Özel Nitelikli Alım Heyeti	Japonya'da çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren OK Corporation firması ile Birliğimiz üyesi kuru meyve ve mamulleri ve zeytin -zeytinyağı ihracatçısı firmalar arasında görüşmeler sağlanmış, firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	Özel Nitelikli Alım Heyeti	25	1
6 Gıda Birliği (Müşterek Bütçeye katılımları oranında)	27-29 Kasım 2023	Türkiye	İstanbul	Dubai Al Maya Grup Özel Nitelikli Alım Heyeti	Birliğimiz ihraç potansiyeli olan ürünlerde faaliyet gösteren Dubai'den gelen firma ile ihracatçı firmalar arasında görüşmeler sağlanmış, supermarket ile firma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	Özel Nitelikli Alım Heyeti		
Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Ege Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği	19-22 Haziran 2023	Türkiye	İzmir	Çin Halk Cumhuriyeti -Pinlive Food Co. Firması Özel Nitelikli Alım Heyeti	Çin'de çeşitli sektörlerde hizmet veren Pinlive Food Co. Firması ile ülkemizde kuru meyve ve mamulleri, yaş meyve ve sebze ve zeytin -zeytinyağı sektörüne ait Birliğimiz firması üyeler ile ikili görüşmeler sağlanmış, firma/tesis ziyaretleri yapılmıştır.	Özel Nitelikli Alım Heyeti	15	1
6 Gıda Birliği (Müşterek Bütçeye katılımları oranında)	13-16 Şubat 2024	Türkiye	İzmir	Food Fair, Horeca Fair, Pack Fair Alım Heyeti	13-16 Şubat 2024 tarihlerinde İzmir'de düzenlenen Food Fair, Horeca Fair, Pack Fair Fuarları kapsamında gıda sektörlerine yönelik düzenlenen alım heyeti organizasyonu olup, Birliğimiz firması üyeler ile ikili görüşmeler sağlanmıştır.	Alım Heyeti	12	7
Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Ege Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği	21-25 Nisan 2024	Türkiye	İzmir	Çin Halk Cumhuriyeti - Ping Shan Foods Firması Özel Nitelikli Alım Heyeti	Çin'de çeşitli sektörlerde faaliyet veren Ping Shan Foods Firması ile ülkemizde süt ürünleri, zeytin ve zeytinyağı, kuru meyve ve mamulleri, yaş meyve ve sebze sektörüne ait Birliğimiz firması üyeler ile ikili görüşmeler ve firma/tesis ziyaretleri yapılacaktır.	Özel Nitelikli Alım Heyeti		1
Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği	2024	Türkiye	İzmir	İtalya Alım Heyeti		Alım heyeti		

ABD Pazarında Türk Gıda Ürünlerinin Tanıtımına Yönelik Gerçekleştirilen Turquality Faaliyetleri ABD Turquality Projesi 2023 – 2024 Faaliyetleri

Las Vegas Üniversitesi Semineri, 12 Nisan 2023,

Las Vegas, ABD ABD'nin en iyi turizm-otelcilik okulu olan UNLV Hospitality fakülte müfredatında yer alan Türk Mutfağı & Kültürü dersi kapsamında Türk Mutfağı & Kültürü dersini işleyen Dr. Murray Mackenzie ve uygulamalı anlatım yapan bölümün eğitmen şefi Chris Lindsay yaklaşık 35 katılımcıyı sınıfta ve mutfakta ağırlamıştır. İlk bölümde öğrencilerin derste öğrendikleri ile oluşturduğu sunumda Batı mutfağına uygun olarak kullanılacak Türk gıda ihraç ürünlerinden örnekler vermiştir. Seminerin ikinci bölümünde ise Şef Chris Lindsay'ın uygulamalı anlatımıyla Türk menüsü tasarlanmış ve temsil edilen tüm birliklerimizin ürünlerinin kullanıldığı yemekler yapılmış; yapım sırasında yemeğin tarihçesi, adını aldığı öyküsü, kullanılan Türk ürünleri, Amerikan mutfağında nasıl yer alabileceğini aktarmıştır.

Şef Yarışması, 14 Nisan 2023, Las Vegas, ABD

Ege Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi İ. Kazım Gürel ve T.C Los Angeles Ticaret Ataşesi Ali Said DOLU'nun katılımı ile UNLV Hospitality Okulu Dekanı Prof. Dr. Stowe Shoemaker'in fakülte mutfağını kullanım izni ve Nevada Restaurant Association başkanı Katherine Jacobi ve yönetim kurulu üyelerinin katılımı ve işbirliği ile Las Vegas, ABD'de gerçekleştirilmiştir. Toplamda 6 şef yarışmacı arzu edilen kurumlardan başvuru yaparak, yarışmaya davet edilmiştir. Yarışmacıların listesi aşağıda yer almaktadır: Jasmine Rattanopas - Cosmopolitan Hotel, Robert Lomeli – Wolfgang Puck Spago Restaurant, Cem Demirhan - Streamsong Golf Resort, Joseph Crapanzano – La Panzano Gourmet Catering, Noe Banuelos - Resorts World ve Gonzalo Garzo – Red Rock Hotel.

Yarışmada yer alacak jüriler ise yine faaliyetin saygınlığı ve ciddiyetini artırmak açısından başta Las Vegas olmak üzere Amerika'da bilinen ve saygı duyulan isimlerden seçilmiştir. Bunların yanı sıra kurumsal iş birliği yaptığımız American Culinary Federation, Sparrow + Wolf Restaurant, KP Seafood Dağıtım'a da birer jüri hakkı verilmiştir. Jürilerin listesi aşağıda yer almaktadır: Brett Smith, KP Seafood, Corporate Chef, Reimund Pitz, Chaine des Rotisseurs, National President, Greg Matchett, Shamrock Foods, Corporate Chef, Lucio Arancibia, American Culinary Federation, Las Vegas Chapter President ve Brian Howard, Spaghetti on the Wall Hospitality, Chef & Owner.

Şef Yarışması, 18 Temmuz 2023, New Orleans, ABD

18 Temmuz 2023 tarihinde New Orleans Convention Center fuar merkezinde, American Culinary Federation (ACF) National Convention etkinliği kapsamında Turkish Tastes Şef Yarışması gerçekleştirilmiştir.

Toplamda 2 şef yarışmacı arzu edilen kurumlardan referans, yarışmaya davet edilmiştir.

Yarışmacıların listesi aşağıda yer almaktadır: Ted Polfelt – US Culinary Olympics Team, Roanoke Country Club Jay Rathmann – ACF Reno High Sierra Chapter President, BJ's BBQ.

Yarışmada yer alacak jüriler ise yine faaliyetin saygınlığı ve ciddiyetini artırmak açısından Amerika çapında saygı duyulan ve kurumsal iş birliği yaptığımız American Culinary Federation yönetim kurulu üyesi olan şeflerden seçilmiştir. Ticarileşme potansiyeli de jüri seçiminde öncelikli olmuştur. Jürilerin listesi aşağıda yer almaktadır: Thomas Macrica, ACF National Vice President, US Foods, Corporate Executive Chef Greg Matchett, ACF Vice President of West Region, Shamrock Foods, Corporate Chef Lucio Arancibia, ACF, Las Vegas Chapter President, InFoodSys Founder.

Yarışmanın halka ilişkiler, tanıtım, ticarileşme anlamında da yarar sağlaması için yarışmacılar ve jüriler dışında da ACF üyesi 40'tan fazla şefin izleyeceği oturma düzeni ayarlanmıştır. Projenin asıl amacı olan Türk gıda ürünlerinin ihracatının artırılmasına uygun olarak, yarışmanın teması 'farklı dünya mutfaklarında Türk ürünlerinin kullanımı' olarak belirlenmiştir ve 40'tan konuk şefe yarışmacı şeflerin menüleri ile bunun gösterimi yapılmıştır.

American Culinary Federation National Convention Tadım ve Tanıtım Etkinlikleri, 16-19 Temmuz 2023, New Orleans, ABD

18 Temmuz 2023 tarihinde New Orleans Convention Center fuar merkezinde, American Culinary Federation (ACF) National Convention etkinliği kapsamında 3 farklı tadım ve tanıtım etkinliği gerçekleştirilmiştir.

20,000'den fazla üyesi bulunan ACF'in yıllık ulusal buluşması kapsamında Türk gıda ürünlerinin, otel, restoran, dağıtıcı, büyük kurumsal işyerleri ve de açılış okullarında şeflik yapan meslek profesyonellerine kendi mutfaklarında ve menülerinde yer vermesi için tanıtım sunumu yapılmıştır.

Etkinliğin 2. bölümünde, sektörlerin ürünlerinin kullanıldığı hem Türk hem dünya mutfağından oluşan tariflerle bir resepsiyon verilmiştir.

Menüleri ACF'in Seattle, Washington Chapter yönetici şefi Cynthia Monroe pişirmiş ve sunumunu gerçekleştirmiştir. Menü 'Sea Bass with Rustic Romesco Sauce, Apricot Scone, Hummus with Roasted Eggplant, Muhammara with Cucumber Bites' tariflerinden oluşturulmuştur.

Resepsiyonda 200'den fazla konuğa ürünlerimiz tattırılmış ve Turkish Tastes markası ile ihracatçılarımız hakkında bilgi verilmiştir. Konukların tamamı otel, restoran, dağıtıcı, açılış okulu şefleri ve yöneticilerinden oluşmaktadır.

Etkinlik kapsamında tadım ve tanıtım amaçlı fuar katılımı da gerçekleştirilmiştir. Turkish Tastes standında EİB Tarım Birlikleri ürünlerinin tamamının numuneleri, ihracatçılarımızın ve birliklerimizin özenli hazırlığı sonucunda 1100 ziyaretçiye yetecek ölçüde tedarik edilmiştir.

Nevada Restaurant Association İşbirliği ile Açılış Liseleri Semineri, 22 Ağustos 2023, Las Vegas, ABD

22 Ağustos 2023 Nevada Restaurant Association merkez ofisinde, eğitmen şef Michelle Vietmeier'in eşgüdümünde NV ProStart Programında yer alan aşçılık liseleri öğretmenleri ile seminer gerçekleştirilmiştir. Faaliyetin amacı geleceğin şef, satın almacı, restoran ve benzeri turistik işletme yöneticilerinin Türk gıda ürünlerini daha genç yaşta öğrenmesi ve kullanım alışkanlıklarını oluşturmaktır.

Son Tüketici Tadım ve Tanıtım Etkinliği Gerçekleşme Raporu 4-6 Ekim 2023 – Denver, Colorado, ABD

4-6 Ekim 2023 tarihinde Denver Grand Hyatt Convention Center fuar merkezinde, dünyanın en eski gastronomi topluluğu Chaine des Rotisseurs kuruluşunun Grande Chapitre etkinliği kapsamında 2 farklı tadım ve tanıtım etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Chaine des Rotisseurs kuruluşunun 20 yıldır düzenlediği etkinliği etkinlik kapsamında sektör sunumu ve tadım etkinliği gerçekleştirilmiştir. Kuruluşun ABD'de 130 yerel yönetiminden ve üyelerinden tamamının katıldığı ulusal bir gastronomi etkinliği düzenlenmiştir. Toplamda 300'e yakın katılımcının 80'i gerçekleştirdiğimiz sunum ve numune tadımında yer almıştır.

Turkish Tastes Restoran Programı Ekim 2023 – Şubat 2024

Turquality Projesi'nin faaliyetleri kapsamında, Türk gıda ürünlerinin farklı dünya mutfaklarını temsil eden restoranların menülerinde yer alması hedefi doğrultusunda Las Vegas, Nevada bölgesinde Il Chianti Italian ve Silverdale, Washington bölgesinde Maynard's restoranlarında aylık program gerçekleştirilmiştir.

Gala Dinner ve Kitap Lansmanı Tadım ve Tanıtım Etkinlikleri, 24 Şubat 2024, Orlando, Florida, ABD

24 Şubat 2024 tarihinde Caribe Royale Orlando oteli kongre merkezinde, Gala Dinner ve Kitap Lansmanı etkinliği kapsamında 3 farklı tadım ve tanıtım etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğe katılım 50 ABD'li katılımcı, 20 Türk katılımcı olarak belirlenmiştir. ABD'li katılımcılar gıda dağıtıcıları, kurumsal müşteri adayları, tarım-gıda otoriteleri, basın olarak belirlenmiştir. Toplamda 26 farklı kurumu temsilen 12 ayrı eyaletten 60 ABD'li, 20 Türk katılımcıdan oluşan 80 kişilik bir katılım sağlanmıştır.

Katılımcıların hem ihracatçılarımızla tanışması hem ana faaliyet öncesi kültürümüzün aktarımı hem de kokteyl ve yemek saatine kadar ihracatçılarımızın ilişki geliştirmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğin 2. bölümünde, sektörlerin ürünlerinin kullanıldığı 'şarküteri tabağı hazırlama semineri' verilmiştir. Şarküteri tabağı gerek ev tüketiminde gerekse otel ve restoranlarda oldukça sık kullanılan bir menüdür. Seminer Shamrock Foods Ürün Bulma Yönetici Şefi Greg Matchett ve US Foods Doğu Yakası Yönetici Şefi Thomas Macrina tarafından verilmiştir.

Kokteyl bölümünde katılımcıların ihracatçılarımızla kısa görüşmeler yapması ve bu sırada kuru meyve gibi atıştırılabilir Türk ürünlerinden tüketmesi amaçlanmıştır.

Toplam 80 kişinin katıldığı Gala Yemeği tüm sektörlerimizin en az 1 ürününün kullanılacağı biçimde tasarlanmıştır. Menüye projeye katkı sunan şeflerden Reimund Pitz ve Caribe Royale Orlando otelinin yönetici şefi David Hackett hazırlamıştır.

Sosyal Medya Reklamları

Proje kurumsal kimlik oluşturma çalışmaları kapsamında internet sitesi yanında sosyal medya hesapları oluşturulmuş ve ABD'li son tüketicilere yönelik düzenli içerik üretimi ve hesap yönetimi yapılmıştır. 11 aylık dönemde toplam 284.000 hesap ve paylaşım görüntülemeye ulaşılmıştır.

Medya Reklamları ve E-Bültenler Nisan 2023 – Ocak 2024

Proje kapsamında oluşturulan networke ve edinilen satın alma yöneticisi adreslerine 10 ay boyunca e-bülten gönderimi yapılmıştır. Bu kapsamda toplam 77.000 gönderim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca partner işbirliği kuruluşları olan American Culinary Federation internet sitesi ve dergisi ile Infofoods dijital platformunda aylık 30.000'nin üzerinde üst düzey bir kitleye ulaşılmıştır.

Turkish Tastes Kitabı ve Tarif videoları

Proje kapsamında işbirliği gerçekleştirilen eğitim kurumlarında ders kitabı olarak hazırlanmanın yanında sektör profesyonellerine sektör ve ürün tanıtımı yapılması ve son tüketiciye ürünlerin kullanımına ilişkin örneklerle yer verecek şekilde tasarlanması nedeni ile Turkish Tastes Referans kitabını olarak görülen tanıtım materyalinin 2. sayısı ilk aşamada 1.000 adet basılmıştır. Kitapta Türk ürünlerine, Akdeniz tarzı beslenmenin beşiği olan Anadolu'da üretilmesi nedeni ile dünyanın tüm mutfaklarında kullanıma uygun olduğu temasıyla yer verilmiştir. Bu doğrultuda dünya mutfaklarından seçilen 19 farklı tarife ilişkin video çekimleri tamamlanmış ve QR kodlarla taranarak görüntülenebilecek şekilde kitapta yer verilmiştir. Dolayısı ile kitap hem basılı hem dijital bir tanıtım materyali olma özelliği ile inovatif örnek bir çalışma olarak konumlandırılmıştır.

Şeflerin Türkiye Ziyareti ve Tanıtım Filmleri

ABD pazarına yönelik ihracatın Turkish Tastes markası ile artırılması amacıyla yürütülen proje kapsamında 2019 yılından beri sahada yürütülen çalışmaların öncelikli amacı bu hedefte en büyük katkıyı sunacak olan etki gücü yüksek sektör profesyonellerinin eğitimi, marka yüzü haline getirilmesi ve ticarileşme sürecinin katalizörü olarak görev almalarının sağlanması olarak belirlenmiştir. Bu hedef doğrultusunda üst düzey üç şef Türkiye'ye davet edilmiş ve altı sektöre ait ürünlerin üretim alanları, işletmeler ve restoranları kapsayan turlarla ağırlanmıştır. Ziyaretlere ilişkin tanıtım videoları da oluşturularak, şeflerin networklerine izlenimlerini aktarmaları sağlanmıştır. Söz konusu videolar ayrıca Turkish Tastes Kitabında QR kodlarla okuyuculara sunulmuştur.

Birlik Üyelikleri

2023 yılı sonunda 12 Birliğimizin üye sayısı toplamda 21.088'e ulaşmıştır. Bu dönemde 1482 yeni üye kaydolurken, en çok üye artışı Ege Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliğimizde gerçekleşmiştir.

BİRLİK ADI	2022 YILI SONU AKTİF ÜYE SAYISI	2023 YILI SONU AKTİF ÜYE SAYISI
EGE DEMİR VE DEMİRDİŞİ MET. İHR. BRL.	4259	4563
EGE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHR. BRL.	1045	1133
EGE HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BRL.	1809	1975
EGE HUB. BAK. YAĞ. TOH. VE MAM. İHR. BRL.	921	1034
EGE KURU MEYVE VE MAM. İHR. BRL.	837	888
EGE MADEN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ	3076	3267
EGE MOBİLYA, KAĞIT VE ORMAN ÜRÜN. İHR. BRL.	2733	2958
EGE SU ÜRÜNLERİ VE HAYV. MAM. İHR. BRL.	851	897
EGE TEKSTİL VE HAMMD. İHR. BRL.	1092	1156
EGE TÜTÜN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ	130	134
EGE YAŞ MEYVE SEBZE İHR. BRL.	1570	1711
EGE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHR. BRL.	1283	1372
TOPLAM	19606	21088

Yeşil Pasaport

Birliklerimizce 2023 yılında toplam 515 adet Yeşil Pasaport başvurusu sonuçlandırılmış, böylece 2017 yılından beri Birliklerimizce sonuçlandırılan başvuru sayısı 4.319 ulaşmıştır.

BİRLİK ADI	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı
EGE DEMİR VE DEMİRDİŞİ MET. İHR. BRL.	113
EGE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHR. BRL.	21
EGE HAZIRGİYİM VE KONF. İHR. BRL.	43
EGE HUB. BAK. YAĞ. TOH. VE MAM. İHR. BRL.	20
EGE KURU MEYVE VE MAM. İHR. BRL.	28
EGE MADEN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ	97
EGE MOBİLYA, KAĞIT VE ORMAN ÜRÜN. İHR. BRL.	49
EGE SU ÜRÜNLERİ VE HAYV. MAM. İHR. BRL.	33
EGE TEKSTİL VE HAMMD. İHR. BRL.	27
EGE TÛTÜN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ	17
EGE YAŞ MEYVE SEBZE İHR. BRL.	47
EGE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI İHR. BRL.	20
TOPLAM	515

BÖLÜM VI

BİRLİĞİMİZ 2024-2025 İŞ PROGRAMI

1. Birliğimizin iştiğal alanında yer alan ürünlerin ihracatında devamlılığının sağlanmasına ve ihracatçılarımıza sürekli ve rekabetçi hammadde tedarikinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik girişimlerde bulunmak,
2. Üyelerimiz arasında iş birliği ve dayanışmayı sürdürüp geliştirmek,
3. Üyelerimizin ortak sorunlarına çözüm aramak,
4. Zeytin ve zeytinyağının gerek yurt içi gerekse yurtdışında tüketiminin artırılması amacıyla Türk zeytin ve zeytinyağının tanıtımını yapmak, bu amaçla, TİM ve yerel düzeydeki STK'larla iş birliği yapmak,
5. Türk çiftçisinin zeytin yetiştiriciliğine ilgisinin artırılmasına ve ihracata uygun çeşitlerde yeni zeytin plantasyonlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapmak, ülkemiz zeytin ağacı varlığının artırılması için girişimlerde bulunmak,
6. Birliğimiz uğraşım alanına giren maddelerin üretimden kaynaklı sorunlarına çözümler getirilmesi ve ülkemiz zeytin ağaç varlığının ve rekolte beklentilerinin doğru ve sağlıklı bir şekilde belirlenmesi amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığınca girişimlerde bulunmak,
7. Bölgemiz üniversiteleri ve enstitüler ile iletişim kurularak zeytin ve zeytinyağı üretimi, tarımı ve işlenmesi konularında bilimsel çalışmaların yapılması için girişimlerde bulunmak,
8. Sektörde kaliteli sofralık zeytin ve zeytinyağı işleme tekniklerini açıklayan kitapçık, vb. yayınların hazırlanması çalışmaları yapmak,
9. Sektörümüz üreticilerinin tamamının desteklenmesi için yapılan çalışmalara devam etmek,
10. Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarının, markalı ve küçük ambalajlı ürünlerde daha yüksek tutularak teşvik edilmesi yönündeki girişimlere devam etmek,
11. Uzak Doğu ve ABD gibi önemli pazarlarımızda uzun yıllardır piyasaya hâkim mağaza zincirlerine yapılan Private Label satışlarına teşvik amaçlı bir miktar ihracat desteği verilmesi yönündeki çalışmalarını sürdürmek,
12. Ülkemizin ihracatının geliştirilmesine yardımcı olacak ulusal ve uluslararası sergi, fuar, kongre, konferans, seminer vb. organizasyonlara katılmak ve/veya düzenlemek,
13. Firmalarımızın önemli sorunlarından olan zeytin kara suyunun geri dönüştürülmesi ve bertarafı sırasında yaşanan sorunlara ilişkin araştırma ve çalışmalara katkıda bulunmak,
14. Uluslararası Zeytin Konseyi ve AB standartlarına uygun olmayan, taklit ve tağşişli her çeşit zeytinyağının iç ve dış ticaretinin önlenmesine ilişkin çalışmalara devam etmek,
15. Ülkemizin UZK faaliyetlerine katılımının etkin olarak sağlanarak Türk zeytinyağının tanıtım alanında bilgi verilmesi çalışmalarına devam etmek,
16. Sektörün üretimde, iç ve dış ticarete karşılaştığı sorunlarla ilgili olarak sektörün tüm paydaşlarıyla bir araya gelinerek çözüm yolu aramak,
17. Şartlar elverdiği ölçüde, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği'nin aylık yönetim kurulu toplantılarının ülkemizin zeytin yetişen farklı İl/İlçe veya bölgelerinde gerçekleştirilmesine yönelik programlama çalışmaları yapmak,

Zeytinyağı ihracatçıları Brezilya pazarında güçleniyor

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği, Ticaret Bakanlığı'nın Uzak Ülkeler Stratejisi kapsamında, 15-19 Mayıs tarihleri arasında Brezilya'ya Zeytin ve Zeytinyağı Sektörel Ticaret Heyeti düzenlendi.

Zeytin ve zeytinyağı sektöründe faaliyet gösteren 18 firmadan 28 katılımcının yer aldığı ticaret heyeti kapsamında, ilk gün ikili görüşmeler gerçekleştirildi.

İkinci gün Latin Amerika'nın en büyük uluslararası süpermarket fuarı olan APAS fuarı ziyaret edildi, son gün ise sektör/pazar inceleme ziyaretleri gerçekleştirildi.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Başkanı Davut Er, "Brezilya coğrafi açıdan büyük ve nüfusu en yoğun ülkelerden biri. Ülkede sağlıklı beslenme alışkanlıklarının yerleşmesi kapsamında popülaritesi giderek artan zeytinyağı tüketiciler tarafından biliniyor. Bu bağlamda da ithalatı giderek artış gösteriyor. Orta ve büyük marketlerin tamamında zeytinyağı raflarda yerini almış durumda. Genelde ekstra sızma zeytinyağları ve 500 ml'lik renkli cam ve teneke ambalajlar tercih ediliyor. Brezilya'nın zeytinyağı tüketimi 2017/18 döneminde 76 bin ton iken 2021/22 döneminde yüzde 31 artışla 100 bin tona ulaştı. Zeytinyağı tüketiminin gelecek yıllarda da artacağı tahmin ediliyor. 125 bin ton kadar da zeytin tüketimleri mevcut." dedi.

Başkan Er, Brezilya'nın zeytinyağı ithalatının çoğunluğunun kültürel bağları nedeniyle Portekiz'den yapıldığını söyledi.

"Pazardaki diğer önemli ülkeler ise İspanya, Arjantin, İtalya ve Yunanistan. Bu ülkeler kurmuş oldukları dağıtım ağlarıyla pazarda etkin olarak yer alıyor. Türkiye'nin 2022 yılında Brezilya'ya yüzde 606 artışla 2,1 milyon dolar zeytinyağı ihracatı var. Türk şirketlerinin, orta kalite sızma zeytinyağının yanı sıra Brezilya halkı tarafından birinci sınıf özellikle premium ürün olarak algılanan natürel sızma zeytinyağının pazar payının artırılması değerlendiriliyor. Brezilya'nın zeytinyağı ithalatı 540 milyon dolar. Zeytin ithalatı ise 120 milyon dolar. Brezilya'nın zeytinyağı ithalatında B'inci sıradayız. İş adamlarının özen gösterdiği ürünlerde kalite ve standartlara uyum, bu özellikler yanında ülkemiz 200 milyon ağaç varlığıyla bu konuda zorlanmayacak bir yapıya sahip. Brezilya'ya gitme planımız dört yıldır gündemimizdeydi. İlerleyen süreçte yapılacak tanıtım etkinlikleriyle çok daha yüksek değerlere ulaşmamız mümkün. Sektörümüzün 1 milyar dolar hedefine yeni pazarlarla ulaşacağız."

Etkinliğin açılış konuşmasını T.C. Sao Paulo Başkonsolosu Gürsel Evren gerçekleştirdi, Ticaret Ataşeleri Seçil Önel ve Gökçen Türk ise Brezilya pazarda hakkında bilgilendirmede bulundu.

“Zeytinyağı ihracatında yasaklar kaldırılmalı”

Dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına getirilen kısıtlamaların bir an piyasada fiyatların düşmesini sağlamadığını fiyatların yüzde 30 arttığını söyleyen EZZİB Başkanı Davut Er, zeytinyağı ihracatındaki kısıtlamaların bir an önce kaldırılması gerektiğini söyledi.

»»» Haber Merkezi

Zeytin ve Zeytinyağı Sektör Buluşması ve Zeytin ve Zeytinyağı İhracatının Yıldızları Ödül Töreni'nde konuşan EZZİB Başkanı Davut Er, Türkiye'nin 2022/23 sezonuna 50 bin ton zeytinyağı stoğuyla girdiğini, rekoltenin 380 bin ton olarak hesaplandığını, Afrin'den gelen 50 bin ton zeytinyağı dikkate alındığında 480 bin ton düzeyinde zeytinyağına ulaşıldığını kaydetti. Er, 160 bin ton iç tüketim ve 150 bin ton ihracat olduğunu, yeni sezona 170 bin ton stok fazlasıyla girdiğini, 2023/24 sezonunda

179 bin ton rekolte beklendiğini, zeytinyağı arzında bir sorun olmadığını altını çizdi.

“Türkiye'nin zeytinyağı arzında panik olmasını gerektirecek bir durum söz konusu olmadığını bir kez daha vurgulamak istiyorum” diyen Davut Er, “Fiyatlar kısıtlama uygulamasından bu yana yaklaşık yüzde 30 civarında artış gösterdi. İhraç edilemediği için depolarda bekletilen zeytinyağları ise, sıcak hava ve olumsuz depolama koşulları nedeniyle bozulmaya maruz kaldı, asidite ve diğer kıymetli spektler zarar gördü, yüksek kaliteli sızma yağlar rafinalik yağlara dönüştü ve bu da yüzde 30'luk bir değer kaybına neden oldu. Söz konusu kısıtlama uygulaması hem iç piyasada hem de ihracatta hiçbir olumlu sonuç doğurmadı” diye konuştu.

ANA HEDEFİMİZ AMBALAJLI İHRACATI ARTIRMAK

Katma değeri yüksek ambalajlı ihracatı artırmanın ana hedefleri olduğunu

vurgulayan Er, “Firmalarımız ithalatçılardan gelebilecek farklı talepleri karşılamak durumunda. Dünyada Catering ve konserve sektöründe faaliyet gösteren firmalar önemli miktarda zeytinyağı kendi üretimlerinde kullanılmak üzere ülkemizde dökme olarak temin etmekte. Diğer yandan hem kutulu hem de dökme mal talep eden alıcılar bulunmakta olup, bu firmalara sadece kutulu zeytinyağı satıp dökme taleplerini başka ülkelerden karşılamalarını beklemek bu alıcıların tamamıyla kaybı anlamına gelmektedir. Dökme zeytinyağı ihracatı ile ilgili olarak en sık öne sürülen iddialardan bir tanesi malumunuz, özellikle İspanya ve İtalya gibi diğer üretici ülkelere, üretimlerinin düşük olduğu dönemlerde ürün satarak avantaja sağladığımız. Bu nedenle, ihracat yasağının destekleyen bir kesim de bulunmakta. Ancak, biz bu yaklaşımın doğru olmadığını

düşünüyoruz. Dökme zeytinyağı ihracatımızda, sadece İspanya değil, aynı zamanda ABD, Kanada ve Suudi Arabistan gibi tüketici ülkelerin de en önemli pazarlarımızdan olduğunu gözlemliyoruz. Dökme zeytinyağı ihracatını yasakladığımızda, bu ülkelere olan ihracatımızın kısıtlanmasıyla, rakiplerimize mal vermeyelim derken doğrudan bu önemli pazarları söz konusu rakip ülkelere teslim etmiş oluyoruz” diye konuştu.

1 MİLYAR DOLAR İHRACAT HEDEFİMİZE RAMAK KALDI

Türkiye'nin sofralık zeytin ihracatının 2022/23 sezonunda bir önceki sezona göre yüzde 7'lik artışla 172 milyon dolardan 184 milyon dolara yükseldiğini ifade eden Başkan Er, şunları kaydetti:

“31 Ekim'de sona eren 2022/23 zeytinyağı ihracat sezonunda ise, 118 ülkeye ihracat gerçekleştirdik ve toplam zeytinyağı ihracatımız miktar bazında 8 artarak 58 bin tondan 150 bin tona, tutar bazında ise %259 artarak 201 milyon dolardan 723 milyon dolara yükseldi. Toplam sektör ihracatımız 947 milyon dolara ulaştı ve sektörümüz dünya pazarlarında çok önemli bir yer edindi. 2023 yılında 1 milyar dolara yaklaşan ihracatımızı önümüzdeki 5 yıllık süreçte 2 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz. Bu hedefe ulaşmak için sadece mevcut geleneksel yöntemleri değil, aynı zamanda çevreye duyarlı, enerji verimli, sosyal sorumluluk prensiplerine uygun sürdürülebilir modern üretim tekniklerini de benimsememiz gerekiyor.”

ZEYTİNYAĞININ GIDA ENFLASYONUNA ETKİSİ SINIRLI

Bu arada zeytinyağının gıda enflasyonuna etkisi de oldukça sınırlı olduğuna da temas eden EZZİB Başkanı Davut Er, “FAO verilerine göre ülkemizde kişi başına düşen bitkisel yağ tüketimi yılda yaklaşık 25 kg iken, zeytinyağı tüketimi 2 kg'ın altında. Ülkemizde zeytinyağı tercih eden kesim, genellikle belirli bir gelir düzeyine sahip olan ve ağırlıklı olarak ürünün üretildiği bölgelerde yaşayan tüketicilerimiz. Bu nedenle, sık sık getirilen kısıtlamaların, gıda enflasyonunu kontrol etme yerine, üretici ve satıcılar olumsuz yönde etkileyerek piyasayı daha da daralttığı görülmekte” dedi.

Öte yandan Ekonomist Prof. Dr. Yaşar Uysal da, “Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler” başlıklı bir sunum yaparken, Türkiye'nin gelişmekte olan ülkeler arasında rakiplerine göre 6 kat enflasyonla mücadele ettiğini, rekabetçiliğini koruyabilmesi için enflasyonla mücadelede başarılı olmak zorunda olduğunu altını çizdi.

Zeytincilikte Dünya ve Türkiye: Sektörel İnceleme ve Gelecek Perspektifleri isimli panelde, İYTE Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alper Baba, Ekonomi Gazetesi Tarım Yazarı Ali Ekber Yıldırım Yazar ve Marka Danışmanı Altay Ayhan ve Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Levent Bilginogulları zeytin ve zeytinyağı sektöründeki güncel gelişmeleri değerlendirdiler.

Zeytincilikte tarihi zirve

TÜRKİYE zeytincilik sektörüne son 20 yılda yaptığı yatırımların meyvelerini toplamaya başladı. 2002 yılında 90 milyon olan zeytin ağacı varlığını 192 milyon üzerine çıkaran Türk zeytincilik sektörü, 2022-23 sezonunun ilk yarısında ihracatını yüzde 144'lük artışla 220 milyon dolardan 537 milyon dolara yükseltti.

Yenikiraz.com'dan Semi Tektaş'ın haberine göre, zeytincilik sektörünün ihracattaki rekor artışına en büyük katkıyı zeytinyağı ihracatı sağladı. 2022-23 sezonunda 422 bin tonluk rekor rekolteye ulaşan zeytinyağı sektörü bu rekolteyi dövize dönüştürerek 2022/23 sezonunun ilk yarısında 92 bin 143 ton zeytinyağı ihraç ederek Türkiye'ye 407,6 milyon dolarlık döviz getirisi sağladı.

Türkiye'nin 2012-13 sezonundaki 92 bin tonluk zeytinyağı ihracat rekoru, 2022-23 sezonunun ilk yarısında geçilmiş olurken, 2012-13 sezonundaki 292 milyon dolarlık zey-

tinyağı ihracat rakamı bu

sezon yüzde 40 gelişti.

DÜNYA LİDERLİĞİ

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği

Başkanı Davut Er, Türkiye'nin zeytinyağı ihracatının

2021-22 sezonunda da başarılı bir dönem geçirdiği bilgisini verdi. Er,

“2021/2022 sezonu özellikle zeytinyağı ihracatımız için çok

verimli geçti. İhracat rakamlarımıza baktığımızda, bir önceki sezona oranla miktar bazında

yüzde 32 artarak 44 bin tondan 58 bin tona, tutarda ise yüzde 49 artarak

135 milyon \$'dan 201 milyon \$'a ulaştı” dedi.

Türkiye'nin 192 milyon

ulaşan zeytin ağacı varlığıyla yıllık 650 bin ton zeytinyağı ve 1 milyon

200 bin ton sofralık zeytin rekoltesi hedeflediğini

altını çizen EZZİB Başkanı Davut Er, bu rakamlara ulaşıldığında zeytinyağı

üretiminde dünya ikincisi, sofralık zeytin üretiminde ise

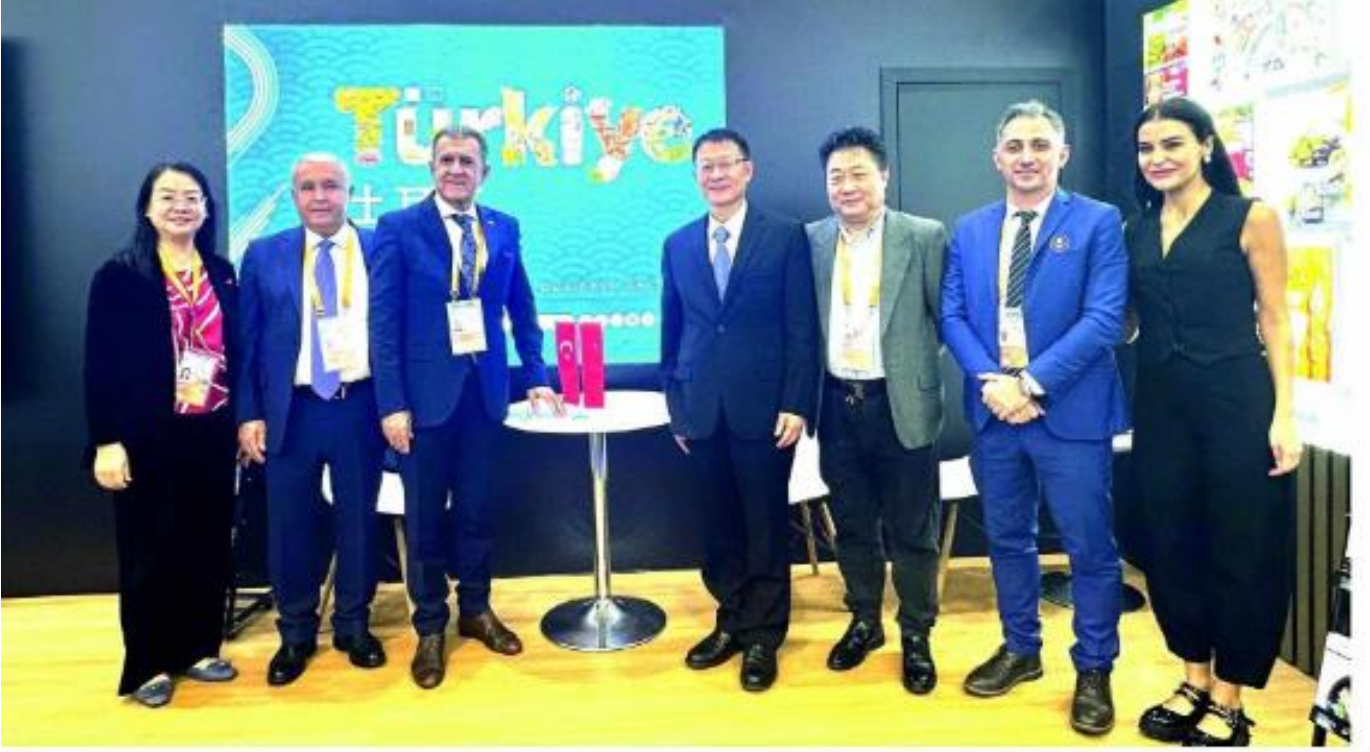
dünya birincisi konumuna geleceğini,

ambalajlı zeytinyağı ihracatının artması için yeni bir destek modelinin

hayata geçirilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

Davut Er

TÜRK İHRACATÇILAR ÇİN'DE BULUŞTU!

Türk ihracatçıları Çin'in en büyük ithalat fuarını başarıyla geride bıraktı. 15 Türk firması, 5-10 Kasım 2023 tarihlerinde Çin Şanghay'da 6'ncı kez düzenlenen Çin'in en prestijli fuarı Çin Uluslararası İthalat Fuarı 2023'te (CIIE) Türkiye'nin Çin'e ihracatını artırmak için mesai harcadı.

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Çin Uluslararası İthalat Fuarı'nın Türkiye Milli Katılım Organizasyonunu 4 yıldır Ege İhracatçı Birlikleri olarak üstlendiklerini söyledi. "Türkiye'den Çin'e yapılan ihracat 2023 yılının Ocak - Ekim döneminde yüzde 6 artışla 2 milyar 483 milyon dolara yükseldi. Çin'e ihracatımızı uzun vadede 12 milyar dolara çıkarmak istiyoruz. Fuarla 3 bin 400'den fazla firma ve 394 bin profesyonel ziyaretçi katıldı. Bu da fuarın salgın öncesi seviyelere ulaştığını gösteriyor. 2020 yılından itibaren fuar uluslararası katılımı için fiziksel katılımına kapılmıştı, ilk kez bu yıl tam olarak açıldı. 15 Türk firmamız son derece başarılı iş bağlantıları sağladılar."

TÜRK ÜRÜNLERİ BÜYÜK BEĞENİ TOPLADI

EİB Organik Ürünler ve Sürdürülebilirlik Koordinatörü Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Mehmet Ali Işık, "Fuar bu yıl Global Fortune 500 listesinden 269 şirketin katılımıyla yeni bir rekor kırdı. 16 ülkeden 100 uluslararası büyük firmaların 160 üst düzey yöneticileri vardı.

Fuar sırasında Çin'in iş dünyasında önde gelen demek ve odalarıyla görüşmeler yaptık. China Chamber of Commerce for Import and Export of Foodstuffs, Native Produce and Animal By Products in China (CFNA) Çin Tarım Ticaret Odası ve Çin Sanayi ve Ticaret Bankası (ICBC Türkiye) ile işbirliği Protokolü imzaladık ve imza töreni yaptık. Çin'deki ve diğer ülkelerin üst düzey temsilcilerinin ağırlandığı önemli zirvelerden China Import Food Summit 2023 etkinliğine de katıldık. Fuar bu sene Çinli büyük ithalatçıların yüksek katılımı ile çok verimli geçti." dedi. Türkiye standında zeytinyağı, zeytin, kuru meyve, ülkemiz ve yörenizin premium şarapları, bal, organik sağlıklı atıştırmalıklar vb. gıda ürünlerinin tanıtımı ve tadımı yapıldı. Türk ürünleri büyük beğeni aldı.

ÇİN'Lİ INFLUENCERLAR TÜRKİYE STANDINDA CANLI YAYIN YAPTI

Ülkemiz ürünlerinin Çin'e tanıtımı robotlarla yapıldı ve fuar alanında sürekli ziyaretçilerin arasında gezdi. Robotlar üzerinde yer alan ikramlıkları ziyaretçilere ikram etti. Ege İhracatçı Birlikleri, 6'ncı Çin Uluslararası İthalat Fuarı sırasında Çinli

yüksek takipçili influencerların Türkiye standından canlı yayınlar yapmalarını organize etti. 4 milyon takipçili Niu Yan 1 milyon takipçili Tao Yuan wechat ve weibo hesaplarından Türkiye standımızda ve firmalarımızın standlarında canlı yayın yaptı. Niu Yan'ın 110 bin takipçisi ve Mrs. Tao Yuan'ın 106 bin takipçisi canlı yayına katıldı. Türkiye Şanghay Başkonsolosu Hüseyin Emre Engin ve Ticaret Ataşeleri Yaprak Kadriye Taşar ve Tuğçe Terzi Türkiye standını ziyaret etti. Fuarla Türkiye İhracatçıları Medisi Yönetim Kurulu Üyesi Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Birol Celep, Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Yalçın Ertan, EİB Organik Ürünler ve Sürdürülebilirlik Koordinatörü Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Mehmet Ali Işık, Ege Su Ürünleri Hayvansal Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Bedri Girit, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği Başkanı Davut Er, Ege Demir ve Demirdışı Metaller Birliği Yönetim Kurulu Önceki Dönem Başkanı Halil Şahin katıldı. **Ümmühan TERZİOĞLU**